

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVIII, Nr. 56

Redakcija: Glenmore 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY) RUGPIŪCIO (AUGUST) 4 D., 1953 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

Korejoje rengiasi gražinti belaisvius

Korejoje abidvi kariuomenės baigia atsitraukti per 2 km. Turėjo pajudėti is karto apie 1,700,000 vyrų. Užkasa bunkerius, kuriuos istisus mēnesius buvo kasę ir stiprinę.

Antras žingsnis paliaubas

vykdant — pasikeisti belaisviais. Pirmiausia bus keičiamasi ligoniais. Jau yra nuvykę tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovai apžiūrėti belaisvių stovyklų. Tačiau komunistai lig šiol jų nenori įsileisti.

Belaisvių komunistai turi 13,285; tarp jų 3,313 amerikiečiai, 922 anglai, 12 prancūzų, 228 turkai, 15 austrų, 40 filipinų, 14 kanadiečių, 32 kolumbiečiai, 6 afrikiečiai, 1 graikas, 1 belgas, 3 japonai. Kiti pietų korejiečiai. Amerikiečiai pasigenda 13,285 vyrų. Taigi kur dingo jų arti 10,000?

Sąjungininkai gražina 69,000 šiaurės korejiečių ir 5,000 kiniečių. Atsisako grįžti 14,500 kiniečių ir 7,800 šiaurės korejiečių. 27,000 paleido prez. Rhee.

Iš kūdikių rankų atima pienas

Sujudimas visoj rytų Vokietijoje dėl maisto atiminėjimo

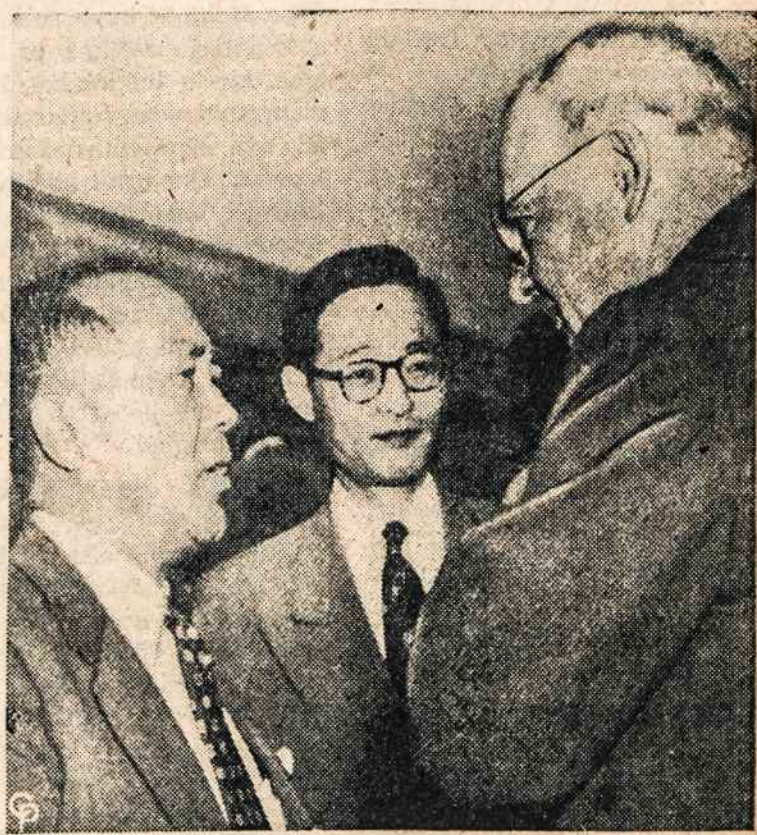
Berlynas. — Praeita savaitė Berlyne buvo alkanų žmonių žygis į Berlyną. Tūkstančiai iš visos rytų Vokietijos plaukė į Berlyną. Vakariniėje miesto pusėj pagal sieną buvo 60 punktu, kuriuose dalino pakietilius su pienu, miltais, riebalais ir kt. Per savaitę išdalino milijoną paketų su viršum.

Pusė jų teko Berlyniui, kita nuėjo toliau į Vokietiją. Žmonės eilėse stovėjo dieną ir naktį.

Komunistai mėgino sustabdyti žmonių bangas, lankydamiesi po namus, įstaigas ir reikalaujanti pasirašyti, kad jie neis ir neims "amerikinės išmaldos." Tatai nesulaikė.

Penktadienį komunistų milicija jau atiminėjo maisto paketus. Per 24 valandas sukonfiskavo 50,000 paketėlių. Atiminėjo asmens dokumentus iš tų, kurie ėjo maisto. Buvo scenų, kad milicininkai čiupo iš vaikų pieno indėlius ir daužė juos į geležinkelų bėgius, o motinas, beginančias kūdikius, sukruvino.

Kitą dieną milicija ir kariuomenė užblokoavo susisiekimą iš kitų miestų su Berlynu. Vietom kelevial išvertė bilietų kontorą ir veržėsi į traukinius, o milicija bei kariuomenės batalijonai, ginkluoti kulkosvodyčiais, šaudė, gąsdindami ir skirstydami minias norinčių patekti į Berlyną maisto. Milicija apstojo taip pat autostradas ir kelius į Berlyną.

JOHN FOSTER DULLES, valstybės sekretorius, iš Washingtono aerodromo išskrido į Koreją pas prez. Syngman Rhee. Jį išlydėjo P. Korejos ambasadorius Dr. You Chan Yang (kairėje) ir jo patarėjas Pyo Wook Han.

Dulles išvyko į Koreją

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Dulles išskrido į Koreją. Prieš išvykdamas jis pateikė prezidentui planą Korejai atstatyti. Pagal tą planą kariuomenė, laisva nuo kovų, bus panaudota keliam, ligoninėm, mokyklom ir t.t. Korejoje atstatyti. Koreja turi virsti pavyzdžiu, ką gali demokratija. Bus kreiptasi, kad ir kiti sąjungininkai įjungtų savo kariuomenes į Korejos atstatymą. Prezidentas planui entuziastingai pritaręs.

nėm, mokyklom ir t.t. Korejoje atstatyti. Koreja turi virsti pavyzdžiu, ką gali demokratija. Bus kreiptasi, kad ir kiti sąjungininkai įjungtų savo kariuomenes į Korejos atstatymą. Prezidentas planui entuziastingai pritaręs.

Prie Sibiro Sovietai nušovė Amerikos lėktuvą su 16 karininkų. Nušautas ir Sovietų lėktuvas su 21 keleiviu

Washingtonas. — Sovietai ir Amerika pasikeitė griežtom notom dėl lėktuvų. Sovietai nušovė Amerikos B-29, kuris degdamas nukrito į Japonijos vandenį. Iš 17 žmonių įgulos vienas iš lakūnų buvo išgelbėtas Amerikos karo laivo Spėjama, kad dalis kitų galėjo būti paimti sovietinių laivų. Amerika pareiškė Sovietams griežtą protestą ir reikalavo žinių apie išgriebtus vyrus. Sovietai savo ruožtu kaltino, kad Amerikos lėktuvas perskridęs į Sovietų teritoriją.

Tai jau antras Amerikos lėk-

tuvus toj pačioj vietoj nušautas. Pirmąjį sovietai nušovė pernai spalį 8.

Išsigelbėjęs lakūnas kap. J. E. Rochel pasakė: Sovietai sumelavo, jei tvirtino, kad mūsų lėktuvas perskrido Sovietų sieną. Lėktuvas su 17 karininkų buvo staiga ir be įspėjimo užpultas iš užpakalio sovietinių Migų ar Migo 40 mylių nuo Sibiro. Lėktuvas buvo pataikytas patrankos šūvio 20,000 pėdų aukštyje. Lakūnas išsoko iš lėktuvo 700 pėdų aukštyje ir krito į vandenį. Apie kitus 16 vyrų jis nieko negali pasaky-

ti. Vandeny jis išbuvo 11 valandų, iki buvo pastebėtas amerikiečių lėktuvo. Jam iš lėktuvo numetė guminę valtę, kurioje jis išbuvo dar 11 valandų, iki jį paėmė am. karo laivas.

Amerikiečiai nušovė sovietinį transporto lėktuvą 8 mylios nuo Yalu upės viršum Korejos tik 10 valandų prieš ugnies sustabdymą po paliaubų. Sovietai notoj kaltiną, kad lėktuvas buvęs 68 mylios nuo Korejos Mandžūrijos žemėje. Žuvo 15 keleivių ir 6 įgulos žmonės.

DERYBOS DEL ITALIJOS VYRIAUSYBES

Italijos prezidentas pavedė naują vyriausybę sudaryti adv. A. Piccioni, tos pačios kr. dem. partijos atstovui, kuris žinomas kaip dešinysis ir "nesiskubiniamo politikos" atstovas. Esą respublikonai ir liberalai pasiryžę vyriausybę paremti.

PLIUS XII SERGA?

Vatikanas. — Tenai paneigti gandai, kad popiežius Pijus XII sergąs. Jis dabar gyvena vasaros rezidencijoje Castel Gandolfo. Jam 77 metai.

Atstovų rūmai ir senatas susitarė, kad DP naujas įstatymas leis įvažiuoti 314,000.

Berlyne viena pardavėja, kuri pasiavino 3 cigaretes, nubauta dvejiems metais kalėjimo.

Kanadoje, prie Morrisburg, Ont., autobusas susidūrė su sunkvežimiu, ir abudu nukrito į kanalą. Prigėrė 20 keleivių.

NATO baigė manevrus vidurio Europoje, kuriuose dalyvavo 1800 lėktuvų. Žuvo 5 anglai, 1 amerikietis, 1 italis ir prancūzė. Sudaužyti 7 lėktuvai.

PUOLASI KLIJUOTI SKILUSĮ PUODĄ

Šalia tokių dienos įvykių kaip sen. Tafto mirtis, Italijos vyriausybės krizė, duonos atiminėjimas iš badaujančių Berlyne, Amerikos kito lėktuvo nušovimas Tol. Rytuose ir notos notos be galo, spauda pradeda įsiklausti į pridengtus slepiamus įvykius, kurie kaip požeminiai vulkano dūžiai sudrebina ramų paviršių. Tarp tokių įvykių vėl akys kreipiamos į Sovietų Sąjungos vidaus santykius.

Šveicarų spauda dabar telia aiškstėn, kad Berija likviduojant didžiausią rolę suvaidinęs žemiausias iš triumvirato — Molotovas. Jis ėmėsis iniciatyvos susirišti su kariuomene, kurioje nebuvo populiarius nei Beria nei Malenkovas. Tik Molotovo dėka kariuomenė Beriją likvidavusi.

Kas toliau? Molotovas su Malenkovu jau eilė metų tyliai lenktyniuoja. Molotovas buvo nustumtas į trečią vietą. Dabar jis jau lygiom su Malenkovu. Už Malenkovo stovi partija, Molotovą remia armija.

Trintis turi eiti ir toliau. Tik lemiamas klausimas: ar nauju "liaudies priešu ir užsienio kapitalistų agentu" pirmiau bus apšauktas Malenkovas ar Molotovas?

AR ANGLAI SURAIŠIOS PASAULIO KAMUOLĮ?

Prieš porą dienų Londono spauda paleido žinią, kad Churchillis gavęs pranešimą, kuris jį labai sužadino: esą Maskvos valdžia jau trijų maršalų rankose. Esą kariuomenei rūpi tautiniai reikalai, o partijai tarptautiniai. Esą maršalai norj susiprasti su Vakarais; gal būt, net atsitraukimo į rusų "tautines" ribas kaina. Churchillis pareiškęs padvigubinsias pastangas, kad greičiau prie apskritojo stalo susėstų Rusijos ir Vakarų vadai. Jis dabar užgules naujus planus pasaulio taikai. O taika tarp Rytų ir Vakarų turinti būti, ir pasauliui sujungti Anglija nepaleisianti iniciatyvos.

Tuo tarpu dienos reiškiniai terodo tragiškus tos iniciatyvos vaisius: juo labiau Anglija

MOLOTOVAS AR MALENKOVAS?

stengiasi suraišioti perkilusį j dvi puses Pasaulį, juo labiau suskaldo pačius Vakarus, vieną to pasaulio pusę. Ji padėjo atstumti nuo Vakarų Ispaniją; ji prisidėjo prie Italijos komunistinio bloko sustiprinimo; ji pati nesideda į Europos bendruomenę. O paskutinėm dienom dar suastrino savo santykius su Amerika iki diplomatinio protesto notų. Anglija pareiškė formalų protestą dėl Dulles kalbos, kurioje Amerika solidaruos su pietų Koreja, jei ji po 90 dienų nevaisings ferencijos išeis. Anglija apkaltino dabar Ameriką "vienašališku veiksmu laužant JT principus." Tai pačiais žodžiais buvo kaltinus prez. Rhee ir reikalavus prieš jį sankcijų.

Seniai, labai seniai — senka pasaka — diedulis su žmonele išaugusia pupa prilipo į dangų, kur šv. Petras leido jiem pernaktvoti, tik liepė neskinti obuolių. Kai bobulė neiškentė ir obuolį pajudino, visi obuoliai nukrito žemėn. Perpykęs diedulis rove' žmonelei plaukus nuo galvos ir jais raišiojo obuolius prie obel. — Rusijos vidaus įvykių išauginta pupa Anglija jaučiasi prilipusi iki Pasaulio vienytojų ir perskilusį pasaulį nori žūt būt suraišioti svetimais plaukais. Tik ji rauja plaukus su galvom. Gegužės 11 kalboje Churchillis dėl Pasaulio taikos aukojo Europoje pavergtųjų plaukus ir galvas. Dabar prideda dar pietų Korejos. Jei reikės, čia nesusstos.

AR AMERIKA SUKLIJUS VAKARUS?

Amerika eina kitu kėliu. Kad puodą galėtų surišti, ji imasi pirmą suklijuoti atskiras ju šukes, pirmiausia Vakarus. Ji klijuoja doleriais, duona, o Korejoje ir savo krauju. Ir dabar Dulles nuvyko į Koreją ne paimti Rhee į kalėjimą, kaip sugestijas rodė britų parlamentarai, bet tartis, — ir nusižež 200 mil. Doleriai klijuoja ir suskilusį Sueso puodą susivarius dėl jo Londonui ir Egiptui. Ne viską, žinoma, ir doleris klijuoja.

Tenka artimom dienom stebėt naujus tų dvejojų kėlių ženklus.

SENATORIUS TAFTAS. MR. REPUBLICAN, PALAIDOTAS

Su valstybės išskilmėm rugpiučio 4 palaidotas senatorius Robert Alphonso Taft, kuris liepos 30 mirė nuo vėžio.

Prezidentas ir spauda Taftą įvertino kaip "didįjį amerikietį" ir jo mirtį laikė dideliu nuostoliu Amerikos politikai.

Su politika buvo suaugusi visa Tafto girinė, kurios senoliai atsirado Amerikoje 17 amžiaus gale iš Anglijos ar Škotijos. Velionies senelis Alphonso Taft buvo karo, paskui teisingumo sekretorius, pasiuntinys Anglijai ir Rusijai. Tėvas William Howard Taft po įvairių žemesnių pareigų buvo Amerikos prezidentas.

Robert A. Taft į senatą buvo išrinktas 1938 ir nuo tada perreikamas. Jis greitai išaugo į respublikonų partijos vadus ir ligi pabaigos buvo vienas įtakingiausių visoje partijoje, o paskutiniam parlamente daugumos lyderis. Jis keturis kartus tiesė ranką ir prezidento garbę. Tačiau kiekvieną kartą partija pasirinkdavo kandidatą

Ar jo mirtis atsilieps senatui

į prezidentus kitą: 1940 W. L. Wilkie, 1944 ir 48 gub. Dewey, 1952 Eisenhowerį. Po paskutinio pralaimėjimo Taftas pasakė, kad kitiem rinkimam vilties nebeturis, nes jau būsiąs per senas.

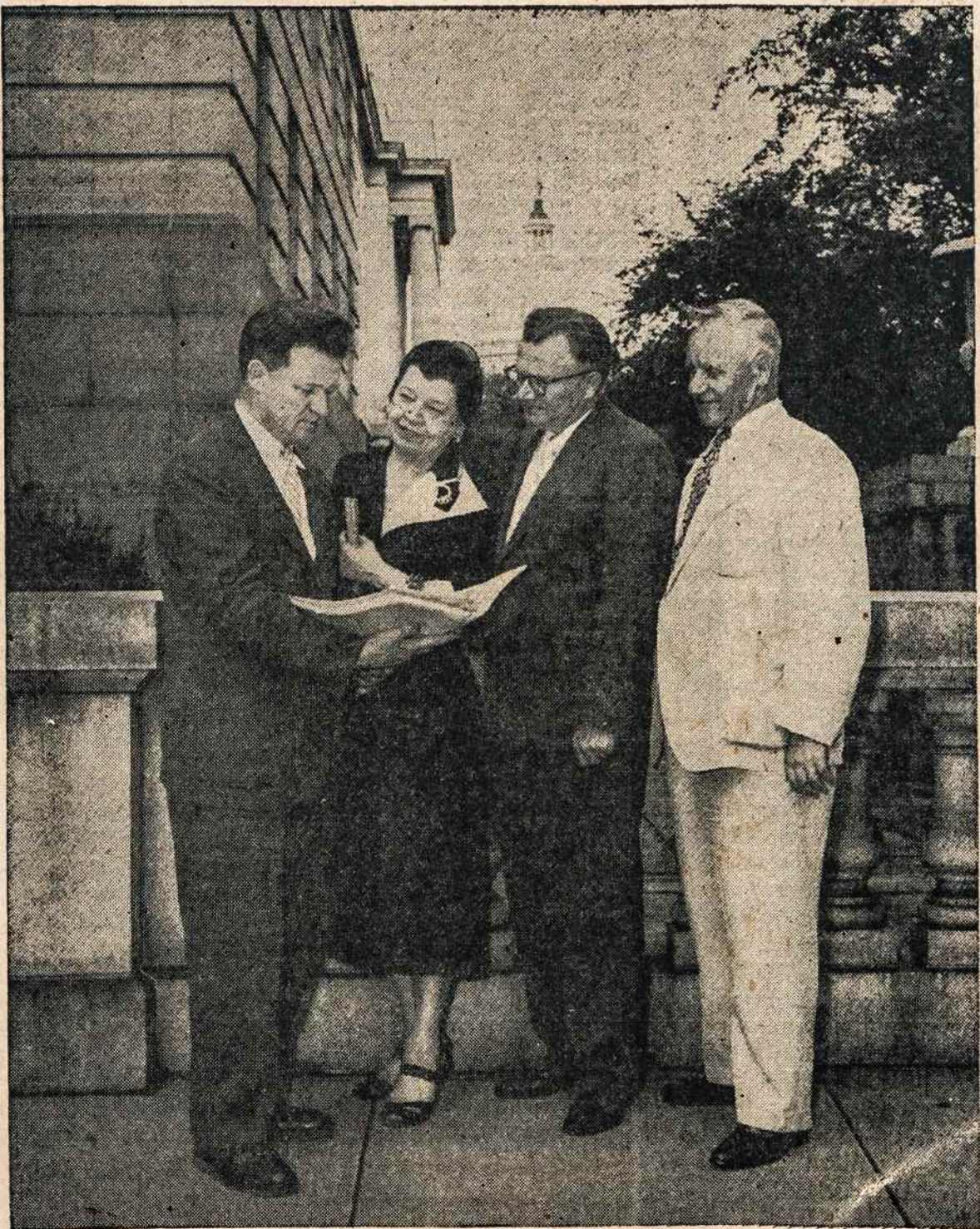
Taftas buvo griežtoje opozicijoje demokratų partijos politikai. Jis buvo priešingas, kad Amerika stotų į karą su Vokietija, nes iš Hitlerio pusės jis tada nematė pavo aus pačiai Amerikai. Jis pasisakė prieš Roosevelto pagabos ir nuomos programą, pakiau prieš Marshallo planą ir pagabą Europai ginkluoti. Jis laišė Jurgio Washingtono minties, kad Amerika turi nesidėti į tų reikalus.

Tafto tvirtybė buvo aiškiai ir drąsiai ginti savo išlikimus, nors tai būtų ir nepopuliaru. Jo silpnybe laikoma, kad jis nepakankamai suprato A-

merikos naują misiją pasauly — ne tik užsidaryti nuo Europos, bet imti vadovauti pasaulio politikai ir eit naujo gyvenimo prieky. Dėl to ir vidaus gyvenime jis nepakankamai suprato augančią darbininkų jėką ir reikalą jais ir jų interesais pasiremti.

Norėdami išreikšti Tafto siekimus ir jo metodus, kuriuos jis vartojo politinėje veikloje, amerikiečiai pavadino Taftą "Mr. Republican". Taftas mirė 63 metų. Tvirtinama, kad Tafto mirtis neatsilieps į senato politiką padėtį.

Jo vietoj pakviečiamas F. J. Lausche, demokratas, ir demokratų skaičius senate pakyla iki 48. Tačiau nepriklausomas Morse pareiškė, kad senato organizaciniais reikalais jis eisias su respublikonais, tad senate susidarys 48:48. Sprendžiamasis bus tada pirmininko Nixono balsas. Demokratai net pareiškė, kad nesistengs paimti senato kontrolės į savo rankas.

KONGR. CHARLES J. KERSTEN, Lietuvos Informacijos Centro direktorė M. Kizytė, Alto pirmininkas L. Simutis ir Lietuvos pasiuntinybės Washingtono patarėjas J. Kajeckas. Pastarieji trys dalyvavo Kongreso taisyklių komisijos apklausinėjime, prieš priimant rezoluciją 364.

VIS DAR TEBERA

Paslaptis viršum žmogžudystės

Istorija tepalaiko paslaptį dažniausiai trumpą laiką. Pasikiau ją išmeta aikštėn visuomenės teismui. Tokia paslaptis, dar nespėjusi ir opinijos neįvertinti, bet jau išaiškinta ir viešumon išmesta, yra Amerikos majoro W. V. Holohan paslaptis, paslaptis Italijoje 1944 gruodžio 6 dieną.

Tą nužudymą tyrė Atstovų Rūmų apsaugos komisija. Ji pateikė dabar savo raportą ir atskleidė maždaug tokius įvykius.

★ Icardi, iš Pittsburgho, Amerikos leitenantas, ir LoDolce, iš Rochesterio, seržantas, su majoru W. V. Holohanu, iš New Yorko, buvo parašutais nuleisti anapus prieš linijų šiaurės Italijoje. Jiem buvo duotas uždavinys nustatyti, kuriai italų partizanų grupei, neišskiriant ir komunistų, labiausiai apsimoka teikti paramą.

Majoro nuomonės išsiskyrė nuo leitenanto ir seržanto. Majoras atsisakė duoti paramą raudoniesiems partizanams, o Icardi vis aiškino, kad geriau būtų bendradarbiauti su komunistine grupe. Tam priešingas majoras nusprendė susisiekti su vienos partizanų grupės štabu. Icardi ryžosi nepriesti, kad parama išspruktų iš komunistų rankų. 1944 m. gruodžio 6 d. jis pasikvietė du italų par-

Kitame "Darbininko" numeryje pradėsime spausdinti vienos šveicarės rašytojos pasakojimus apie Teresę Neumann iš Konnersreuth.

tizanus iš Giuseppe Manini ir Gualtiero Tozzini grupės, pranešdamas jiems, kad tą dieną numatyta atsikratyti Holohano. Pačiam Manini įsakė parūpinti nuodų, kuriuos turės supilti į sriubą vakarienei.

Vakarieniudamas majoras Holohan pastebėjo, kad sriuba rūgšti ar karti, bet ją visą išvalgė. Tuojau pasiūto blogai ir nuėjo į savo kambarį. Kiti liko vakarieniuoti toliau, o po vakarienos susedo žaisti. Jie išgirdo iš viršaus majorą dejuojant ir žiaukiojant, lyg būtų tūsumas ventmi. Pabėgęs, kad nuodai gali nepakankamai veikti ir kad šamokslą gali pastebėti pats Holohan, Icardi nusprendė majorą nušauti. Icardi ir LoDolce traukė bur-tus. Žudiku turėjo būti LoDolce.

Žudikas paprašė Manini duoti jam savo pistoletą. Gavęs jis lipo laiptais aukštyn, kur gulėjo majoras. Paskui jį išsekė ir kiti, prisibijodami, kad jam gali pritrūkti drąsos. LoDolce vienas įėjo į majoro kambarį, pristatė pistoletą prie galvos ir dusyk iššovė. Įėjęs paskui Icardi ištraukė iš majoro kuprinės banknotų ryšulį, kuriame galėjo būti apie 131.000 dol. Paskui grupė su-vyniojo majorą Holohan į jo lovos patalynę ir, parišė akme-nį, įmetė į ežerą. Icardi inscenizavo užpuolimą ir pateikė rapo-rtą, kad priešam mišiją už-

puolus, majoras Holohan dingio be žinios.

Tokią istoriją atskleidė komisija, rinkusi žinias dvejus metus, vadovaujama ats. W. S. Cole ir atst. P. J. Kilday. Komisijai buvo žinia, kad pačioje Italijoje buvo suimti ir susodinti į kalėjimą tų dviejų amerikiečių talkininkai, komunistų partizanai. Jų nurodymais iš Orta ežero buvo išgriebtas lavonas. Dar prieš tai Icardi ir LoDolce buvo garbingai iš kariuomenės atleisti ir ramiausiai sau gyveno abudu Amerikėje. Suimtieji Italijos komunistai savo draugus amerikiečius nurodė, bet teismas negalėjo jų nuteisti, nes jie nebuvo išduoti Italijos teismui.

Komisija dabar pripažino, kad Icardi ir LoDolce yra kaltintini, nors pirmasis užsigynė, o antrasis į apklausinėjimą visai nestojo, per savo advokatą surasdamas būdų pasiteisinti. Betgi komisija pasakė, kad sunku juos patraukti į teismą, nes esanti įstatymuose kažkokia spraga, pro kurią jie galį iš teismo išsprūsti.

★ Kai spauda dabar šias žinias pranešė, tuojau prisimeni, kad apie tą paslaptinę nužudymą ir žudikų nubaudimą buvo rašęs ir anglų žurnalistas Douglas Reid savo knygoje "Didysis bevardžių planas", kurią kai kas labai stengėsi nutylėti. Knygoje buvo rašoma apie slaptąsias organizacijas, kurias, siekdamas pasaulio valdžios, remia komunistus, jų nusikaltimus pridengdamos, o visuomenės budrumą stengdamosi užmigdyti, padaryti neįjautrią net tokiai žmogžudystei kaip majoro Holohan. Jis rašė:

"1944 metais amerikiečių majoras, parašutis nusileidęs už italų pozicijų, kad sumegztų ryšius su Italijos partizanais, buvo svo dviejų vyrų (itališko kilimo amerikiečių) nužudytas, regimai dėl to, kad jis dėsle atiduoti atsivežtus pinig-us Italijos komunistam, kuriais jis nepasitikėjo. Šitas įvykis buvo pareikštas Amerikos apsaugos ministerio tik

JAMES F. BYRNES, buvęs valstybės sekretorius, o dabar S. Carolina gubernatorius, paskirtas JAV delegacijos Jungtinėse Tautose nariu.

dabar 1951, po 7 metų nuo įvykio, kadangi nužudytojo bro-lis, per eilę metų tyrinėdamas, buvo susekęs pėdsakus, kurie turėjo būti paskelbti žurnale. Oficialus paaiškinimas pridėjo, kad abudu vyrai (kurie ramiai gyvena netoli New Yorko) negali būti pakaltinti nei pagal civilinius nei pagal karinius baudžiamuosius įstatymus, ir kad vienintelė galimybė juos patraukti į teismą galėtų būti Italijos pareikalavimas juos išduoti (priešo kraštas, į kurį jie buvo parašutais nuleisti!). Kai aš įsivaizduoju esąs laikuose prieš kelis metus, tai tokia afera kiekviename krašte būtų tada sukėlus baisy pasipiktinimo triukšmą. Bet šiaandieninė Amerikoj šią žinią žmonės priėmė su visišku abe-jingumu" (24 pusl.).

★ Taip stebina tas abejingumas Amerikos majoro nužudymui, kurį įvykdė komunistai. Juo labiau, kai palyginti su neabejingumu, kurį suorganiza-vo komunistai dėl Rosenbergy.

Ne mažiau stebina ir nuleidimas rankų, kai reikia žmogžudžius patraukti į teismą. Jie pripažįstami kalti. Bet pro įstatymo spragą jie galį išlįsti... Kai reikėjo nacių nusikaltėlius teisti Niurnberge, ar buvo įstatymai, kuriais remiantis jiem buvo galima kelti bylą? Nebuvo rašytų tokių įstatymų. Bet tada pasiremta nerašytu prigimtosios moralės įstatymu — nežudyk — ir už jo peržen-gimą buvo baudžiami nacizmu didikai. Šiaandien žmogžudžiu teisti trūksta atitinkamo įstatymo...

Čia yra vėl dar paslaptis. Kai žmogžudystės faktas nustojęs buvęs paslaptimi, virsta paslaptimi negalėjimas žmogžudžių bausti.

"Mr. Republican" and his favorite aide—Mrs. Taft.

Young Bob (left) lived at the White House with his father, President William Howard Taft.

SEN. ROBERT A. TAFT mirė liepos 30 d. New Yorko ligoninėje. Aukštai kairėje jį matome su žmona, kuri taip pat yra paralyžuota ir gyvena Washingtono. Dešinėje aukštai yra Taft šeimos namai Cincinnati, Ohio. Kairėje apačioje Robert A. Taft (pats kraštini kairėje) Baltuose Rūmuose, kai jo tėvas buvo prezidentu. Apačioje dešinėje senatorius tarp savo sūnų, marčių ir vaikučių.

The senator's family home in Cincinnati.

Grandfather Taft with his considerable brood of children and grandchildren.

"MŪSŲ PASTOGĖ" ATLIEKA BENDRUOMENĖS GRABORIAUS VAIDMENĮ

LIETUVIŲ SPAUDA AUSTRALIJOJE

Australijoje leidžiami du lietuviški laikraščiai: dvisavaitinis "Australijos Lietuvis" ir savaitinė "Mūsų Pastogė". Pirmasis mažiau ar daugiau yra privačiose Jurgio Glušausko rankose, antrojo leidėjas yra Australijos Lietuvių Bendruomenės (ALB) krašto valdyba. Abiejų laikraščių padėtis yra sunki. Tačiau "Australijos Lietuvis" vis dėlto išlaiko. Leidėjas dar stengiasi didinti puslapių skaičių ir formatą. Išlaidas, kurių prenumerata neapmoka, jis padengia iš nuosavos spaustuvės ir knygų lei-

dimo. Laikraštyje leidžiama pasisakyti visoms organizacijoms, grupėm ir sambūriam. Tuo tarpu visiškai kitaip yra su "Mūsų Pastogė". Apie tai "Darbininko" redakcijai iš Australijos rašoma:

"Maždaug prieš metus "Mūsų Pastogė" perėmė ALB krašto valdyba. Ji skelbė, kad tai bus Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštis; bet sąmoningai ar nesąmoningai ji nusuko į srovinius vandenis.

visuomenei. Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba neatrodo, kad tai supras-tų. O jos pavyzdžiui seka ir apylinkių valdybos. Štai ir kitas "Darbininko" redakcijai prisištas iš Australijos raštas:

"Melbourne kun. Pr. Vasario leidžiamam parapijiečiams bule-teny "Sekmadienis", liepos 12, tilpo jo paties pareiškimas, kuriame sakoma, kad vietinė Apylinkės valdyba vicepirmi-ninko lūpomis pasiskelbė esan-čią aukštesnę instituciją už ka-pelioną ir pradėjo be jokio atsi-klausimo kabinėti prie bažnyčios durų skelbimus, platinti savo biuletenį, pamaldų metu čia pat, parapijos salėje užsira-kina dalis lietuvių, kurių tarpe ir valdybos nariai "posė-džams", pagaliau Valdybos iš-leistame specialiaje "Mūsų Pastogės" numery Bažnyčia viešai išjuokta ir pavadinta "Leidimų Boardu". Biuleteny išdėstęs esamą padėtį, kun. Pr. Vasaris dabartinei Melbourne Apylinkės Valdybai pareiškia nepasitikėjimą ir atsako betko-kį bendradarbiavimą. Baigda-mas pasisako, kad jo ir visų ti-kinčiųjų didžiausias noras tu-rėti tokią apylinkės valdybą, kuri bendradarbiautų ir su bažnyčia. Jon."

Liepos 15 d. buvo išleistas ir Adelaidės numeris, medžiagą išlaikius net tris savaites. Jo puslapiuose buvo duota vietos visoms organizacijoms ir įvai-rių pažiūrų žmonėms, bet tam numeriui medžiagą rinkęs V. Radzevičius nerado nei savo įžanginio "Lietuviais mes esame gimę" nei jo pasiūlytos tvarkos. Kai liepos 19 buvo sukviestas Adelaidės kultūrininkai ir organizacijų atstovų pa-sitarimas, daug kas pasmerkė "Mūsų Pastogės" redaktorius nesiskaitymą su vietos visuome-ne ir jos parinktu asmeniu specialiam numeriui išleisti. O jis juk išleistas Adelaidės vi-suomenės lėšomis. Čia ir ryš-kėja "Mūsų Pastogės" tenden-cijos, bet... pykti nėra ko.

J. Rp".

Zinoma, pykti nėra ko, nes laikraščio redaktorius turi teisę prisištas medžiagą savaip pa-tvarkyti. Tačiau specialiam nu-meriui, skiriamam vienai vie-tai, daromos išimties ir atsi-žvelgiama į pagalbinį redakto-rių. Dar labiau atsižvelgiama į paduodamą medžiagą. O kai ji sroviškai nutašoma, yra jau ko pykti ir kas pasakyti, būtent, kad iš tokio bendro darbo grū-dų nebus. O Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra kaip tik tam, kad bendras darbas daugiau duotų naudos vietos lietuvių pareigą.

NAUJIENA VARGONININKAMS

Lietuvio kompozitoriaus sukurtos Mišios
MISSA IN HONOREM IMMACULATI CORDIS B.M.V.
Mišriam chorui, soprano, alto, tenoro ir boso solo.

Jeronimo Kačinsko

KAINA \$1.50
Gaunama "DARBININKA" 680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

S. M. T.

ŠNIPAI NUSIGĖRĖ VIENAS KITĄ GULDO PO STALU

VIENO Miesto VEIDAS

nių karų metais ten sukiniėjosi visų valstybių šnipai. Keisčiausia, kad vieni kitus pažino, sveikindavosi gatvėje ir dažnai suėdavo bendrai nugerti. Laimėdavo tas, kuris daugiau "panešdavo" skystimėlio ir mokėdavo draugiškai, pagul-dęs po stalu priešą, iš jo iš-pešti paslapčių. Jei reikėdavo paguldyti priešą, kad jis niekad neatsikeltų, visa turėjo būti padaryta švariai ir be triukšmo. Mieste sukėlė pasipiktinimą, kai anglai 1943 m. išsprogdino italų slaptosios ob-servacijos lizdą. Už tai turėjo vėliau nužemintai atsiprašyti.

Tokie įvykiai kitur atrodytu nesąmonė, Tanžere taip jau turi būti, nes kiekvienas nori ir turi prasmės ten ir toliau pasilikti. Pirmojo karo pabaigoje iš Tanžero buvo pašalinta admini-stratyvinė vokiečių ir rusų dalis, o po antrojo — Italija ir Ispanija. Bet jos vėl greitai sugrįžo ir maišo kortas.

Čia reikia daryti taip, kad lošiant nebūtų pažeista Tanžero miesto nepriklausomybė. Jei viena iš valstybių mėgina užimti miestą, kaip bandė karo pabaigoje ispanai, tai kiti ima šoko darban: ispanai iškėlė kariuomenę į Atlanto pakraščius, o italai pasiėmė Libiją.

Dabar atsirado ir Tanžero tarptautinis miestas, vieta, pri-jimta visiems, kurie norėjo iš arčiau domėtis Maroko reika-lais. Ten greit visi skubinosi pasiūsti savo stebėtojus su į-vairiausiu reikaliukų krepše-liais. Paskutiniųjų dviejų pasauli-

Yra pasatulyje vietelių, kurios priklauso visiems ir kartu nei vienam. Tokia vieta yra ir tarptautinis Tanžero miestas Afrikoje. Keistas miestas; jame nuolatos verpiamos gijos, iš kurių vėliau audžiamos įvairiausios politinės intrigos ir skandalai.

To miesto gyvenimas šimt-mečius nesikeitė. Vis buvo ta pati afrikiečių tvarka. Bet šio amžiaus pradžioje europiečiai pradėjo domėtis šiauriniu Afri-kos pakraščiu. Prancūzai, vokiečiai ir ispanai ėmė brauti-s į Maroką, kurį tada valdė imperatorius Moulay Hafido.

Prancūzija, kuri jau buvo Alžerijos savininkė, pradėjo nepatikti Anglijai ir Ispanijai. Pirmoji nenorėjo turėti stipresnio kaimyno prie Gibraltaro. Antroji saugojo Plazas de Soberania — Maroko Viduržemio pakraščius. Neatsilikė nė Vokietija, pasiskelbusi islamo gynė-ja ir Maroko nepriklausomybės rėmėja.

Prancūzų ministeris Calloux greit apstatė Vokietiją. Jis pakio šai Kongą, į kurį vokiečiai sugarmėjo, o pats 1912 m. pasirašė protektoriatu sutartį su sultonu. Taip Maroko šeiminke liko viena Prancūzija. Anglija ir Vokietija truputėlį jaudinosi, o Ispanija su Italija ne kaip išmaldą, bet kaip tikrai privalomą; turi duoti, išvengdami pažeminimo darbininkui, kuris žino, kad atlyginimas yra jo nuosavybė, teisėtai savo prakaitu įgyta."

Paskutiniųjų dviejų pasauli-

Reikalauja už darbą teisingo atlyginimo

Ispanijoje Valencijos vyskupas parašė savo tikintiesiems ganytojinį laišką, kuriame svarsto teisingo atlyginimo problemą ir iš jos kylančias są-žinės pareigas darbdaviams. "Teisingas atlyginimas — sako vyskupas — turi patenkinti ne tik individualinius bet ir darbininko šeimos reikalavimus, nes atlyginimu darbininkas turi išlaikyti savo šeimą. Nusta-tant atlyginimą, reikia visuomet prieš akis turėti darbinin-

ko šeimos būtiniausias reika-lus: jos išmaitinimą, tinkamą aprengimą, tinkamą butą, vai-kykų mokymą ir auklėjimą, pa-galiau, reikalingas santaupas ligos ir senatvės atvečiu. Darb-daviai — tęsia toliau vyskupas — tokį atlyginimą turi duoti ne kaip išmaldą, bet kaip tikrai privalomą; turi duoti, išvengdami pažeminimo darbininkui, kuris žino, kad atlyginimas yra jo nuosavybė, teisėtai savo prakaitu įgyta."

Nuo Briedžio iki Kongreso

ALTAS NUSAKO KERSTENO REZOLIUCIJOS EIGA

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

Table with subscription rates for domestic, foreign, and prenumerators in various countries like America, Brooklyn, and U.S.A.

Laiškai tvarko redakcinė komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stralpsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostata. Neraudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktais autoriams prašant.

Kolektyvinė duona nesoti

Dar neseniai pro Berlyną tekėjo kraujas, kai darbininkai buvo sukėlė savo teisių ginti. Jis ir toliau teka kalė imuose, koncentracijos stovyklose ir uraniu auz kasyklose.

Nuo pat bolševikų revoliucijos pradžios, vadinasi, jau arti keturiasdešimt metų, viena problema juos piatuna: duona. Revoliucija tam ir buvo kelta, kad žmonės daugiau duonos turėtų.

Kad nesukeltų dar daugiau abejonių, bolševikai nieko negali priimti iš užsienio, net ir duonos. Ką jie praėjusio karo metu gaudavo iš amerikiečių, skelbdavo kaip savo produktus.

Selma Lagerlöf

HELGA

MERGAITĖ IŠ STORMYRO VIENKIEMIO

Hildura sėdėjo mažam kambaryje, viršutiniame aukšte. Jaunosios drabužius buvo jau nusivilkusi. Prie jos buvo motina ir keletas kitų ūkininkių.

Pasiūlyti, kad JAV kongresas iširtų Sovietų agresijos ir klastos veiksmus prieš Lietuvą, mintį iškėlė adv. S. Bredes, Jr.

1952 m. lapkričio 24 laišku į Alto sekretorių. Visi Vykdomojo Komiteto nariai jai pritarė, sutardami pirmąsias pasimatyti su kongresmanu Timothy P. Sheehan iš Chicagos.

Alto minčiai, bet ir pažadėjo savo paramą. Sausio 11 Bostone, po Balfo seimo, sušaukto Massachusetts veikėjų konferencijoje dalyvavusieji pasisakė už tai, kad Alto vadovybė, išnaudodama lietuvių kilmės Amerikos piliečių svorį politiniame gyvenime, pasistiegtų savo jėgom ir kreiptųsi tiesiai į Kongresą, nesimant "Public Relations" agentų, kurie imtų varyti kampaniją už pinigų.

Tuoju po Vasario 16 minėjimo buvo nutarta kreiptis į Atstovų rūmų narį Charles J. Kersten, iš Milwaukee, Wis., ir prašyti, kad sutiktų įteikti Atstovų Rūmams rezoliuciją Sovietų agresijai ir klastai iširti. Šis kongresmanas jau anksčiau buvo žinomas kaip nuoširdus pavergtų tautų laisvinimo politikos šalininkas.

prez. Eisenhoweriui įteiktė memorandumą, kuriuo vienas punktą kalbėjo apie reikalą iširti Baltijos kraštų pagrobimą. Prezidentas tada paklausė, ar Kongresas šiuo reikalu ką yra padaręs. Kai iš delegaciją lydė usio Kersteno iširdo neigiamą atsakymą, toliau teiravosi: ar kas įteiktų Kongresui rezoliuciją. Kerstenas paaiškino, kad jis sutinka. Tada prezidentas nurodė jam pasitarti pirma su valstybės sekretorium Dulles.

Iš to pasikalbėjimo buvo aišku, kad prezidentas sumanymui pritaria. Prezidento nurodytas, Kerstenas rezoliucijos projektą

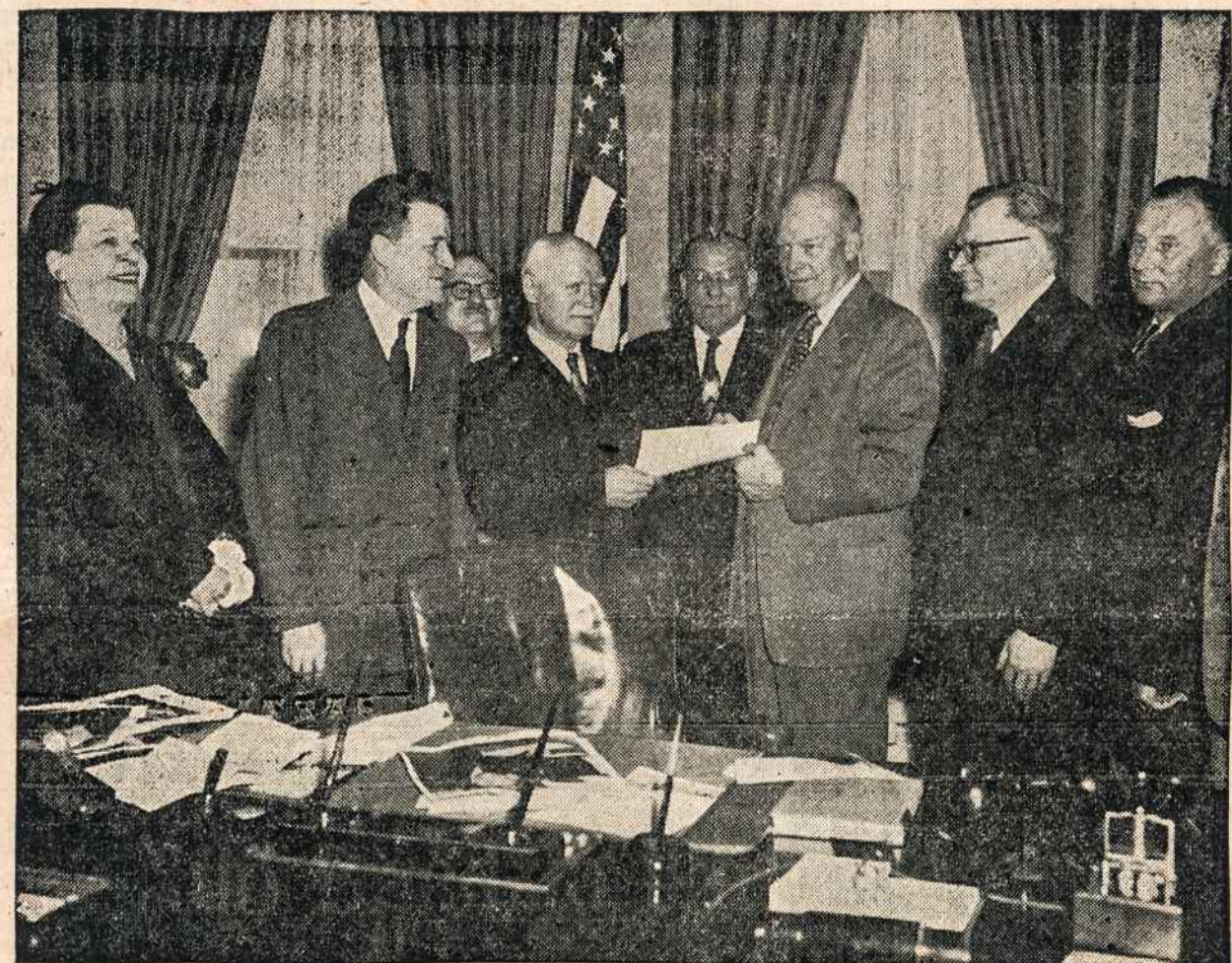
pasituntė valstybės sekretoriui Dulles,

prašydamas jo paramos. Valstybės sekretoriaus, kuris tuometu buvo išvykęs iš Amerikos, pavaduotojas balandžio 14 sumanymui pritarė ir pasiūlė rezoliucijai eilę pataisų, kuriuos tik sustiprino rezoliucijos reikšmė.

Turėdamas tokį administracijos pritarimą, Kerstenas rezoliuciją įteikė Atstovų Rūmams gegužės 7.

Rezoliucijai buvo duotas Nr. 231 ir ji perduota taisyklių komitetui. Tuo tarpu laiškais ir asmeniškai, daugiausia per Informacijos Centro direktorę M. Kižytę,

kreiptasi į abiejų partijų kongresmanus, kad jie paremtų. Patirtas didelis jų palankumas. Keletas senatorių net patarė panašią rezoliuciją įteikti ir senatui. Nuo to atsakyta, norint išvengti sudėtingos ir ilgai trunkančios procedūros. Čia dera

LITUVIŲ DELEGACIJA kovo 26 d. lankėsi Baltuose Rūmuose pas JAV prezidentą ir įteiktam memorandumu užsienio apie reikalą iširti Baltijos kraštų pavergimą (iš dešinės į kairę): Lietuvių Informacijos Centro direktorė M. Kižytė, kongresmanas Charles J. Kersten, adv. S. Bredes, Jr., Alto sekretorius Dr. P. Grigaitis, J. Ginkus, prezidentas D. Eisenhoweris, Alto pirmininkas L. Šimutis ir ALRK Federacijos pirmininkas S. Pieža. Kiti delegacijos dalyviai šiame atvaizde nenuimti.

priminti, kad kongresmanas iš Chicagos John C. Kluczynski buvo pirmasis kongresmanas, kuris Atstovų Rūmuose Vasario 16 proga iškėlė reikalą iširti Sovietų veiksmus Pabaltjy.

Tolimesnė rezoliucijos eiga priklausė nuo taisyklių komiteto, ypačiai jo pirmininko Leo E. Allen. Kai apie rezoliuciją nieko nebuvo girdėti, Altas baitatoriaus "taikos" ofenziva nesudarė nepalankaus momento rezoliucijai. Kai kongreso sesija artinosi į pabaigą, buvo nutarta

vykti į Washingtoną iš naujo

ir organizuoti visą galimą paramą. Alto vykdomojo komiteto nariai — L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla, o taip pat M. Kižytė, Alto išdo globėjas V. Kvetkus, kuris yra ir lietuvių respublikonų centro komiteto pirmininkas, inž. A. Rudis, Illinois lietuvių prekybos rūmų pirmininkas, birželio 4-9

lankėsi valstybės departamente, pas Atstovų rūmų vadus ir abiejų partijų atstovus. Iš taisyklių komiteto pirmininko Allen buvo patirtas svyravimas. O Atstovų rūmų pirmininkas Joseph W. Martin, Jr., palankiai atsiliepė ir pažadėjo duoti rezoliucijai eiga, kai tik ateis psichologinis momentas. Ta pati delegacija, matydama kad sesija baigiasi, liepos 9 vėl lankėsi Washingtone. Atstovų Rūmų pirmininkas pareiškė, kad kliūčių nėra ir kad jis prašysias taisyklių komiteto pirmininką rezoliuciją pateikti.

Pirmininkas žodį tesėjo. Tačiau pasirodė nelauktos kliūtys,

Kai komiteto narys ats. Hugh Scott, iš Philadelphijos, liepos 16 komiteto posėdyje siūlė rezoliuciją pateikti Rūmam, pirmininkas Allen ji sulaukė panašiais motyvais kaip ir anksčiau — jis nematė, kodėl Jungtinės Valstybės, o ne Jungtinės Tautos turėtų svarstyti Pabaltijo tautų pavergimą

ir kelti faktus, kai po jų praėjo 13 metų. Buvo patirta taip pat, kad ats. Charles T. Halleck, iš R. I., galvojęs, jog tokia rezoliucija turi būti pirma apsvaistyta užsienio reikalų komiteto e. Šios nepalankios žinios vėl paskatina

al'armuoti Alto šlyrius, kad organizacijos ir veikėjai kreiptųsi telegramom į ats. Allen ir Halleck. Vieni iš savo distrikto Allen gavo daugiau kaip 270 telegramų. Šitas spaudimas parengė palankesnę dirvą Kersteno žygiui. Kerstenui pasisekė ir ats. Halleck atkalbėti nuo minties siūsti rezoliuciją į užsienio komisiją.

Rezoliucija susiaurinama.

Birželio 4 Alto delegacijai lankantis valstybės departamente rytų direktorius Walworth Barbour buvo pareiškęs nuomonę, kad rezoliucijos punktas, jog tyrinėjimo komisija gali vykdyti apklausinėjimus ir kituose kraštuose, gali sukelti pasipriešinimo. Mat Katyno komisija vyko apklausinėti į Angliją, ir Anglų spaudos dalis bei kai kurie parlamento atstovai buvo tuo nepatenkinti. Kritika persimetė į Ameriką, ir čia ypačiai buvo nepopuliaru, kad apklausinėjimu kituose kraštuose reikėjo daug pinigų. Taigi, kad būtų apsdrausta nuo panašių priekaištų, visi trys — Kersten, Allen ir Martin — sutarė nuo tyrinėjimo kituose kraštuose atsakyti. Altas su tokia pataisa sutiko.

Tą pačią liepos 20 ats. Kerstenas pataisyta rezoliuciją įteikė Atstovų Rūmams; rezoliucija gavo naują nr. — 346 — ir pagal tvarką vėl buvo perduota taisyklių komitetui.

Rezoliucija praplėsta. Rezoliucijoje yra dar vienas pakeitimas, kuris žymiai praplėtė siūlomą iširti dalyką. Pirmojo rezoliucijos redakcijoj buvo siūloma tenkintis faktais, tiesiogiai susijusiais su 1939-40 metais. Tuo tarpu Atstovų Rūmų priimtoji rezoliucija 346 be Pabaltijo pavergimo ir "inkorporavimo" siūlo iširti ir "the treatment of the said Baltic peoples during and following said seizure and incorporation." Vadinasi, čia įeinna visas sovietų "seimininkavimo" Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje laikotarpis iki paskutinio dienių. Mum labai svarbu, kad visa geografinė medžiaga, kurios gausiai turime, galės būti autoritetingai pateikta.

Taisyklių komitetas svarstė rezoliuciją liepos 23. Valanda prieš uždara komiteto posėdį atvyko eilė kitų kongresmanų, nedalyvaujančių komitete; atvyko taip pat L. Šimutis, M. Kižytė, J. Kajeckas. Jie visi dalyvavo komiteto posėdžių kambary ir apklausinėjime.

Išsamiai ir efektingai referavo Kerstenas. Jį parėmė kongresmanai F. E. Busbey, T. P. Sheehan, E. J. Bonin, J. L. Carrigg, taisyklių komiteto nariai — H. Scott, R. L. Madden, C. J. Brown, B. C. Reece. Daug palankumo parodė ir taisyklių komiteto pirmininkas Allen. Respublikonų partijos nacionalinio komiteto vadovybė buvo kreipusis į jį specialiai, prašydamą tegiamo sprendimo. Po apklausinėjimo taisyklių komitetas uždarame posėdy vienu balsu nutarė pateikti Kersteno rezoliuciją Atstovų Rūmų plenumiui

Rūmų plenumiui formaliai rezoliuciją pasiūlė taisyklių komiteto narys Scott. Jį parėmė Atstovų Rūmų daugumo lyderis Charles A. Halleck. Po jo kalbėjo rezoliucijos sponsorius C. J. Kersten ir 18 kitų kongresmanų, pasisakydami už priėmimą: R. J. Madden (D. —Ind.), A. W. Kretella (R. Conn.), M. Price (D. Ill.), O. O'Hara (D. Ill.), A. N. Sadlek (R. Conn.),

Nukelta į 4 p.

ji tuojuau sumetė, jog buvo šventa diena ir kito žmogaus Gudmundas galėjo nerasti. Ji draugiškai, viešniai pasitiko ir nusivedė į pieno kamara, kuri buvo kiek atokiau nuo namų, antroje kiemo pusėje.

— Aš nežinau kitos vietos, kur mudvi nekludomos galėtume pasisėkėti, — tarė Hildura. — Namai pilni žmonių. Įėjus vidun, Helga atsistojo priešais Hildurą ir tiesiai pažvelgė į jos veidą. — Anksčiau negu ką sakyčiau, Hildura, noriu tavęs paklausti, ar tu myli Gudmundą? — Gal Gudmundas? — paklausė Hildura, ir jos akysė švystelėjo gyvos liepsnelės.

— Ne! Aš manau, kad tai jo pasiuntinė. Ji nori tik su tavim viena kalbėti. Hildura buvo visą dieną išsėdėjusi ir galvojęs, kad turis kas nors atvykti ir padaryti galą tai jos nelaimė. Jai atrodo, kad tai buvo iš tikrųjų didelė nelaimė kuri ją išliko visai nelaukta. Kas nors nelaukta, manė ji, turi dar įvykti, ištraukti ją iš tos bėdos ir atvesti prie altoriaus. Ir kai ji išgirdo apie Gudmundo pasiuntinę, staiga pagyvėjo ir nubėgė į apačią. Prie durų jos laukė Helga. Hildura nustebė, kad Gudmundas savo pasiuntine pasi- klausydama visų tų kalbų. Ji

— Tu turi ant kelio arklį. Tu turi skubėti, kad mes tuojuau išvyktume. — O kokia bus iš to nauda, kad aš ten vyksiu? — paklausė Hildura. — Tu turi prisipažinti, kad nori priklausyti tik Gudmundui, ir nepaisai, ką jis padarė. Tu ištikimai jo lauksianti, kol jis sėdėsias kalėjime... — Kodėl aš turiu tai sakyti? — Kad būtų vėl viskas tarp jūsų atstatyta. — Bet tai juk negalima. Aš nenoriu tekėti už to, kuriam gresia kalėjimas. Helga atšoko nuo Hilduros, lyg būtų į kokią sieną atsitrenkusi. Paskui ji vėl atgavo drąsą. Ji suprato, kad Hildura, būdama tokia galinga ir turtinga, kitaip ir negalėjo galvoti. — Aš nebūčiau čia skubėjusi ir tave kvietusi vykti į Naerlundą, — kalbėjo toliau Helga, — jeigu nebūčiau žinėjusi, kad Gudmundas yra nekaltas. Hildura vėl krūptelėjo. Ji atšoko nuo Helgos ir staigiai paklausė: — Ar tu tai tikrai žinai, ar tik taip sakai? — Aš žinau, Hildura. Bet būtų geriau, jei mes tuojuau sėstume į ratus. Pakeliui aš viską papasakosiu. — Ne! Tu turi man dabar

pasakyti. Aš turiu gerai žinoti, ką darau. Helga visa virpėjo ir taip skubino, kad jai sunku buvo vietoje pastovėti. Bet kitos priemonės ji neturėjo Hildurą paveikti, kaip viską jai papasakoti. — Ar tu tai Gudmundui pasakei? — paklausė Hildura, iškliausiu Helgos. — Ne! Aš tik dabar tau sakau, Hildura. Niekas kitas to nežino. — Tai kodėl tu pirmiausia atvykai pas mane su ta žinia? — Kad judu vėl susitaikytume. Greitai ir jis sužinos, kad nėra nieko pilko padaręs. Bet aš noriu, kad savo valia, tarytum nieko nežinanti, pas jį nuvyktumei ir viską atitaisytume. — Negi aš turiu tylėti? — Tu neturi užsiminti, Hildura, kad su manim kalbėjai. Tu patį supranti, atvykai. Kitaip jis tau nedovanos tų žodžių, kuriuos jam ši rytą sakai. Hildura tylėjo. Jai buvo visa nauja, ką jį dabar išgirdo iš Helgos: ir jos žodžiai ir laikysena. Hildura norėjo tai sau išsiaiškinti. — Ar tu žinai, kad aš reikalavau tave iš Naerlundo atleisti? — paklausė Hildura. — Aš tiek žinau, kad tai ne-

Vai tu rugeli, žiemkentėli!

RUGIAPILTĖ LIETUVOJE LAISVĖS DIENOMIS

Vai tu, rugeli,
Vai tu, siūbuonėli,
Ateina brolelis
Su aštriu dalgeliu.

Brolelio dalgelis
Balto plienūžio,
Vai ir pakirs jis
Tavo liemenė!

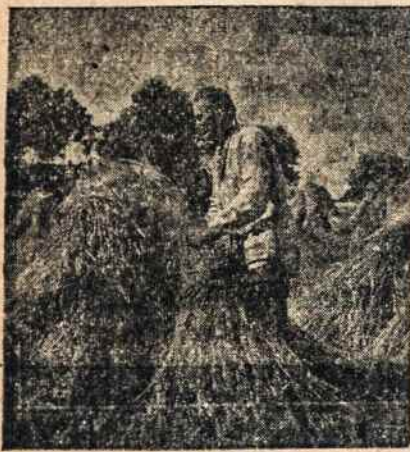
Vai ir pakirs jis
Tavo liemenė! —
Vai ir pravrakdins
Mane mergužėlę.

Dainuodavo seniau lietuviai apie rugį, kurio dalia jiems atrodė graudi, kaip ir ištekančios merguželės. Abu jie išauga tiečiai, gražaus liemenėlio, iki ateina jų skirta valanda: mergelė vestuvės, rugiui piūtis. Abu juos pakerta tas pats šelmis bernelis su aštriu dalgeliu. Mergelė riša pėdus, it savo kūdikį vysto. Iš pėdo birs grūdas į aruodą ir žemę — bus duonos ir naujo želmens, kuris vėl suaugtų tiesiu liemenėliu. Iš vystyklų pakils jaunas bernelis ir mergelė — bus vėl nerūpestingo juoko ir krykštavimo, iki užguls nauja gyvenimo našta.

Tai žmogaus ir rugio gyvenimo ritmas, kaip žiemos ir vasaros. Tik žiemos rugys nebijo. Jis savo želmenį išlaiko po sniego apklotą, pavasarį išauga į banguojančią melsvą jūrą, iki ji pageltonuoja. Ateina jo lemtinga valanda — piūtis, broleliai su plieno dalgeliais. Ir lietuviai rugio tarsi buvo gaila, kaip paties savęs. Jis dainavo:

Vai tu rugeli, tu žiemkentėli,
Tu nebijojai šaltos žiemelės,
Tik pabijojai jaunų brolelių,
Jaunų brolelių plieno dalgeliu.

Lietuviai dainavo ne tam, kad rugis nekirstų. Tokia jau rugio dalia. Bet lietuviai įsijautė į gamtą, kurioje ir save rado, palenktą tokiais pačiais daliais. Nuo sėjos iki piūtės rugys tekyla, kaip žmogus nuo jaunystės iki senatvės. Paskui ateina rugiapiūtė — brandus vaisiais metas. „Kas nekrint į žemę ir neapmiršta, neneša vaisiaus.“ Rugiapiūtė nešė brandų vaisių, surištą į pėdus, nunočius iš sėjos. Tai yra visų vasaros darbų viršūnė — kaitri rugiapiūtė.

Lietuvoje, sakytumėi, ji dalija vasarą pusiau, kaip suma sekmdienį. Kas sekmdienį likdavo namie, žinojo, kad ateis vidūdienį didelė tyla, girdėsi net smilgos šiurenimą. Prieš tai visi ruošėsi, klegė'o, sėdėjo ir vežimus ir išvažiavo bažnyčion. Parvažiuos pavakarį taip pat su bildėsiu. Bet dabar tyli, kurios pilna visur: ore, namie ir tavo širdyje. Lauki kažko didaus, lūkurioji, eini apie namus lyg vietos neradamas. Apsidairai — ar dar neparvažiuoja?

Lygiai taip yra su rugiapiūtė. Nuo pat ankstyvo pavasario darbais veja darba, kol visi laukai apsėjami. Pasėjimai darbai lyg sustoja. Ateina kažkokia rimtis prieš sienapiūtę ir rugiapiūtę. Laukimas. Eini pro javo ežias, brauki delnu varpas, kaip Valentina Vaičiulaičio romane, — dar žalios, bet jau nusvirusios. Rugiai linksta nuo grūdo. Greitai pabals. Prasidės rugiapiūtė. Tada visi į laukus.

Dabar vertiesi į antrąją vasaros pusę — brandžią javais ir vaisiais, o dar brandens darbai. Jie vėl vienas kita veža: nupiauti, iškulti, pilti į aruodą ir žemę, kad rugiai ten lauktų kitos vasaros.

Lietuvoje ir dabar vasara. Ir

šiuo metu rugiai ten sunokę, jei kolchozinė sėja nesuvėlova jei užplanuota piauti. Planas vis lieka planu, o gamta eina savo keliu ir pagal savo ritmą. Ji kartais kiek anksčiau grūdą sunokina, kartais suvėluoja.

Seniau lietuviai tik to ir paisė, ne planu. Išeidavo į laukus, kai jie vilnijo gelsvomis marioimis, kai „vasara brendo laukuose“. Savu noru išeidavo, nevaromi, ne vergų kolonomis, bet su lietuviška talka. Laukai prisipildydavo džiaugsmo, krykštavimo ir dainos.

Kas šiandien ten lietuviu triūsą naudojasi? Ar tebeskamba lietuviškos rugiapiūtės dainos? Galimas daiktas, kad skamba iš prievartos — apie didįjį Staliną, apie plieną, apie spartą, Dono kanalų...

Tik tylumoje sudainuojama apie rugį — tą žiemkentė, gyvą dabarties Lietuvos paveldą, kaip partizanų dainoje:

Šniokščia sraunios upės,
Asaroms patvinę,
Kur ištryško kraujas,
Stiebiasi rugys...
Motiną išvežę,
Tėvą nukankinę,
Nesiliauja siautęs
Kremliaus kraugerys.

S.

EKVADORE LIETUVIŲ NĖRA

Ekvadoro valstybėje lietuvių neužtikama. Kiek man pavyko sužinoti, tesava tik dviese. Neatrodė, kad jų būta daugiau gretimose valstybėse. Berdrai, tose vietose negyvena daug europiečių, jei neskaityti didesnio skaičiaus Vokietijos žydų, kurie neblogai verčiasi prekyba.

Ekvadore atlyginimas už darbą kiek geresnis negu Peru valstybėje. Pradžioje mudu dirbome Volfego uoste ir darbas būtų gerai apmokamas, tik nesąžiningas darbdavys atlyginimą visai sukdavo, o dažnai ir visai nesistengdavo mokėti. Pasitraukėme kirsti miškų ir ką per 3 mėnesius sukirtome, vietiniai darbininkai visą me-

džiagą sudegino ir taip visas mūsų sunkus darbas nuėjo dumais.

Buvome nukeliaję į vidurinę Ekvadorą ir pristoję bananų plantacijoje Rio provincijoje. Tačiau ir ten nebuvo įmanoma mums geriau „prigyti“, nes visi darbai vykdomi be jokios tvarkos ir vadovų supratimo. Su ispanais nesisekė nei pasitarti, nei susiderinti su jų darbo metodais.

Iš ten pasiryžome keliauti Kolumbijon. Kelionėje susitikome vokietį rangovą ir jis mudu paėmė savo vadovaujamais geležinkelio statybos darbas. Pradžioje teko sunkiai dirbti sprogdinant akmenis. Vėliau mano draugas susirgo ir turėjo atsigtulį ligoninėn, iš kurios išėjęs išsikėlė gyventi į pajūrinį Esmeraldo miestą, ir nuo to laiko jokios žinios apie jį neturiu. Man pavyko įsitaisyti kelio statybos meistro padėjėju. Gerai uždirbu ir darbas nesunkus, bet labai esu pasiilgęs lietuvių ir niekaip negaliu priprasti gyventi be savo krašto ir žmonių. Manau pamažu trauktis į šio kontinento šiaurę, kur gyvena daugiau lietuvių ir turi savo spaūdą bei kitus lietuviškumo židinius.

Ekvadoro gamta keista, sunku ją čia aprašyti. Kovo mėnesį kalnų srityse siautėja audros su siaubia perkūnija. Po to atšyla ir pradeda sprogti medžiai bei gėlės žydėti. Šiluma panaši į Lietuvos pavasario, nors labai daug ir smarki lyja.

Josanis

YRA ŠALIS

Yra šalis, kur upės teka
Linksmi tarp girių užiančių,
Ir meiliai tarpu savęs šneka
Prie giesmininkų veversiu.
Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas parėdas marškonis
Apdengia sąnarius visų...
Ir grakščios tos šalies merginos
Ten žydi viskuo no puikiau...
Šalis ta Lietuva vadinamas,
Bet aš — neišėjau ten buvau...
Atsimenu, kada į guolį
Saulutę praėjo vakarai,
Ir gieda lietuviai yarguoliai,
Nes pabaigti dienos darbai...
Atsimenu, kaip vakars šiltas
Po vasaros kaitrios dienos
Ir oras, ramumu išpiltas,
Nenoroms traukia prie dainos...
Kaip tasyk varpas sunkiai gaudžia,
Ir užgirdėt toli, toli...
Seniai jau paukščiai nardžinos snandžia,
Bet pats užnigti negali...
O tėvišk! keks miela kraštas,
Kurio taip netekau ūmai,—
To neišreikš nei vienas raštas,
Tai pasakys vieni jausmai.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

● Berlyne buvo pašventinta nauja bažnyčia sovietų zonoje. Konsekravimo apeigas atliko Berlyno arkivyskupas Westkamm. Žmonių buvo tiek daug, kad visi į vidų netilpo. Šv. Komunija daugumai buvo dalijama lauke. Po iškilmių arkivyskupas suteikė Sutvirtinimo Sakramentą kitoje sovietų zonos parapijoje. „Bažnyčia“ yra neutrali jvartoms politinėms ir ekonominėms sistemoms, — kalbėjo ta proga arkivyskupas, — bet ji negali palikti neutrali geruui ir bloguui, teisei ir neteisingumui. Mūsų laikais dažnai klausama, kurią pusę palaiko Bažnyčia. Atsakome, kad Bažnyčia visuomet yra Dievo ir teisės pusėje. Ir mūsų laimė, kad taip yra visais laikais ir visose aplinkybėse. Nes, jei kitaip būtų, kas gi kitas galėtų ir mokėtų būti toks ištikimas tiesos ir teisingumo gynėjas?

● Olandijos katalikai bando vėl susijungti į vieną politinę partiją, kaip yra buvę praesityje. Po karo dešinioji ir kairioji katalikų partijos srovės buvo persiorganizavusios į atskiras partijas. Dabar, vykscupams vis įskamiau pabrėžiant katalikų vienybės reikala, abi jų srovės vėl surado galimybę jungtis, ką entuziastiškai sutinka visi krašto katalikai.

● „Svedijoje atėjo laikas statyti katalikų bažnyčią“ — kalbėjo Švedijos apaštališkasis vikaras Mueller, kuris, lankdamas Vokietiją, laikė pamaldas ir pasakė pamokslą šv. Mykolo bažnyčioje, Muenchene. Gražius Katal. Bažnyčiai teises, katalikai laimėjo labai daug simpatijų šiame krašte. Šiandien daugelis švedų, net nekatalikų, su didelia pagarba kalba apie popiežius, ypač apie dabartinį šv. Tėvą Pijų XII.

● Lurde po 18 mėnesių užtrukusių tyrinėjimų Lurdo gydytojų įstaiga paskelbė dabartinės medicinos mokslo žinioms neišaiškinamą Pelerin iš Tuluzos stajų pagijimą. Pulkininkas, apsiropkęs Lurdo groto šaltinio vandeniu, pats

name tų kaimų pradėjo dirbti pas vienus ūkininkus, o vėliau perėmė valdyti tą ūkį, nes savininkai buvo nepajėgūs seniliai. Čia pergyveno visą 1948-49 sukolchozinimo eigą.

Ginkluotos milicijos 1948 m. vieną dieną suvaryti į susirinkimą, „laisvu noru“ nutarė steigti kolchozą. Po karštų kovų vis dėlto ūkininkai išsuderėjo sau teisę kitais metais nūminti sau pasėty plotų derlių. To sutarimo betgi bolševikai nesilaikė ir 1949 m. ginkluotos milicijos priežiūroje derlius buvo sudorotas kolchozui.

Kolchoze buvęs brigadierium ir kartu partizanų ryšininku. Partizanai tais laikais jį apylinkėje buvę labai stiprus ir veikė net dienos metu, kartais atvažiuodami kokiais akcijai sunkvežimiais. Negalėdami sutrukdyti kolchozų steigimo, partizanai stengėsi bent sutramdyti per didelį žmonių išnaudojimą. Pavyzdžiui, šilmaizijų kolchozo pirmininką, ypatingai uoliai tarnavusį rusams, apdovanotą ordenais ir visokiomis privilegijomis, tris kartus mandagiai ir geroju įspėję, tik tada, jam nepaklausius, sulikvidavę.

PLB Volk. Inf.

KAZLŲ RŪDOS MIŠKUOSE PIRMĄ KARTĄ SUSITIKO SU PARTIZANAIŠ

VOKIETIS LIUDIA APIE KANKINIMO KAMERAS

Vokietijos krašto valdybą aplankė Hannoverio vokietis, kurio likimas po karo buvo susijęs su lietuvių partizanų veikla. Vokietis yra iš Lietuvos grįžęs 1951 m. Karo metu jis buvo patekęs į rusų nelaisvę ir laikomas prie Daugpilio. Kelis kartus buvo iš stovyklos pabėgęs ir sugautas. Jo kelias iš stovyklos visalėjo į Lietuvą.

Paskutinį kartą pabėgęs 1946 m., buvo sučiuptas ir tardomas GPU įstaigoje Antoniškiuose (taip bent tą vietovę vadiną pats vokietis, pažymėdamas

mas, kad ji esanti netoli Latvijos sienos). Čia buvo centralinė tardomoji įstaiga. Kalinių buvo daugiausia lietuvių ir visos kankinimo priemonės ir įrengimai buvo sugalvoti išgauti iš lietuvių partizanų ir kitų tardomųjų prisipažinimus.

Čia, Antoniškiuose, vokietis nusprendęs neprisipažinti, kad pabėgęs iš nelaisvės, o tvirtinti, kad esąs vokietis geležinkelietis pakelėje į tėvynę. Jam teko pereiti visas kankinimo kameras. Pirmą buvęs patalpintas stovėjimo kameroje, tokioje siauroje, kad negalima buvo susilenkti ar atsėsti. Iš šonų, pradendant kojomis, buvo įrengti ir viršū smailėjantieji cemento stulpai, taip kad stovėti tekdaug suglaustomis kojomis, negalint jų pajudinti.

Po 24 val., negavę prisipažinimo, kaltinamąjį perkėlė į tokią pats siaurą kamara, kurion kiek

auksčiau kelių buvo įleista šalto vandens,

nuo kurio nutirdavo kojos ir visą kūną apimdavo neapsakomi skausmai. Po šios kameros, dar nepalaužus kalinio pasiryžimo, jis buvo pervestas vėl į siaurą stovėjimo vienutę, įrengtą taip, kad negalėtų nei rankų pakelti, su siauru išpjovimuprieš akis. Tame išpiovime degė nepalaužiamai stiprios elektros šviesos. Toje vienutėje išbuvo 48 val. ir iš jos išėjo

pusiau apakęs. Ir dabar normalaus regėjimo nėra atgavęs.

Neisgavę čia prisipažinimo, perkėlė į Uteng, kur sekė 14 naktų nuolatiniai tardymai. Pagaliau buvo nugabentas į NKWD vyr. būstinę Kaune ir ten uždarytas rūsyje šalia centro šildymo. Kadangi buvo ten palinktas savo likimui, o gal ir užmirštas, tai turėjęs laiko išsilaužti. Keliaudamas link Vokietijos, Kazlų Rūdosa miškuose pirmą kartą susitikęs lietuvių partizanų ir prie jų prisijungęs.

Partizanoose atsigaavęs ir sustiprėjęs, vėl pasileido į kelionę, norėdamas pasiekti Vokietiją. Kalvaičiuose buvo sučiuptas keturių rusų, kurie jį įtarė esant partizanau. Kadangi buvęs atsigaavęs, tai rusai su ypatingu įnirsimu jį mušė. Čia jis netekęs visų dantų. Po pirmųjų tardymų buvo nugabentas į Kybartus, kur vėl tris savaites naktimis tardė, mušdami. Mušama daugiausia buvo ties inkstais, taip kad ir dabar nepagydomai sergas inkstais.

Neisgavus prisipažinimo, buvo vėl nugabentas į Kauną, kur po septynių dienų badavimo buvo paleistas arba, teisingiau pasakius, tiesiog išmestas, be jokių dokumentų ar pažymėjimų. Paleistas be dokumentų, nutarė melduotis Kybartų NKVD įstaigoje, kur buvo priimtas prižiūrėti tvarte 8 arklus ir

Kersteno rezolucijos eiga Kongrese

(Atkelta iš 3 p.)

T. M. Machrowicz (D. Mich.), G. O. Dondero (R. Mich.), T. P. Sheehan (R. Ill.), R. L. Hruska (R. Nebr.), Mrs. E. N. Rogers, T. J. Dodd (D. Conn.), I. D. Fenton (R. Pa.), F. Reams (R. Ohio) ir kiti. Nė vienas nepasiskė prieš. Daugiau kaip pusė valandos praėjus,

Atstovų Rūmai vienmu balsu Kersteno rezoluciją priėmė.

Posėdžių salėje eigą sekė L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla, M. Kižytė, V. Kvetkas, inž. A. Rudis.

Kas toliau?

Kersteno nuomene, tyrinėjimo komisija pradės darbą dar šį rudenį ir aplankys eilę lietuvių ir kitų pabaltiečių gau-

siaų apgyventų miestų, pirmojo eilėje Chicago. Neabejojama, kad pačiai komisijai vadovaus ats. Kerstenas.

Komisijai reikės talkinti sudarant liudininkų sąrašus, su renkanti komisijai pateikiant visus su Lietuvos pavergimu ir jos žmonių spauda susijusius faktus bei dokumentus. Alto vadovybė artimoje ateity stengsis sudaryti kompetetingų asmenų aparatą lietuviškajai bylai paruošti. Imsis taip pat žygių susiderinti su latviais ir estais.

Alto sekretoriatas, pateikdamas šias žinias, neabejoja, kad Amerikos lietuviai, parėmę rezolucijos pravedimo akciją, taip pat energingai parems jos vykdymą.

KUN. ST. YLOS

puikiai IMMACULATA spaudos išleistas mažasis maldynas

Sveika Marija

Kietais viršeliais, 371 psl.,

Kaina \$2.50

Gaunamas:

„DARBININKO“ ADMIN.

680 Bushwick Ave.,

Brooklyn 21, N. Y.

Laukia mielių svečių

Siemet Kennebunk Porte, Me., laukiama daugiausia svečių. Organizuojami busai iš visų apylinkių lietuviškų kolonijų, daugiausia jų privažiuos iš Conn. ir Mass. valstybių. Daug žada atvykti ir iš tolimesnių vietų, iš New Yorko, Philadelphiajos ir net Chicago.

Juos čia suveda ypatingos išskilmės. Pirmiausia

Liurdo pašventinimas
Iš privačiai surinktų aukų parko aikštelėje, kur seniau laikydavo išskilmingas šv. mišias per Lietuvių Dieną, dabar baigiamas statyti didelis Liurdas. Iš sunkių akmenų sukrau-

ta grota, pastatyta Marijos statulą, įrengtas altorius. Visi statybos darbai jau varomi prie galo ir Lietuvių dieną, rugpiučio 9, — J. E. Portlando vyskupas pašventins.

Tuoju po pašventinimo Liurdo grotoje

Tėvas Rafaelis Šakalys atlaikys primicijas

Jaunasis primiciantas, atkeliaavęs iš Vokietijos, kur baigė gimnaziją, įsijungė Kanadoje į pranciškonų vienuolyną ir šiemet baigė Kanados pranciškonų seminariją ir buvo ten išsventintas kunigu.

Išskilmingos mišios bus 11

val. Jų metu giedos New Britain lietuvių šv. Andriejaus parapijos choras, diriguojamas Vytauto Marijošiaus. Taip pat solo giedos Liet. operos solistas Ipolitas Nauragis.

Po lietuviškų pietų 3 val. parke bus meninė programa, kurią išpildys New Britain lietuvių parapijos choras ir tautinių šokių grupė, vadovaujant prof. Vyt. Marijošiumi ir K. Marijošienei.

Lietuvių Dienos metu veiks didelis spaudos kioskas, bus galima įsigyti lietuviškų knygų, užsakyti lietuviškų laikraščių.

Jau virto tradicija, kad kas metai prie šio Atlanto kranto, kur Tėvai pranciškoniai įkūrė lietuvišką tvirtovę, susirinktų per Lietuvių Dieną tūkstančiai žmonių. Didelis parkas, jūra ir Tėvų pranciškonų vaisingumas juos čia sutraukia. Jau dabar vienuolynė ir aplink daromi visi pasirengimai, kad galėtų kuo geriausiai priimt svečius. Įrengiami garsiakalbiai, sutvarkomos aikštės ir nakvynių namai. Jau ketvirtadienį atvažiuoja iš Worcesterio šeimininkės, kurios iš anksto pasirūpins, kaip geriau pavaišinti suvažiavusius svečius.

Vasarvietėje nuolat pilna svečių. Vieni išvažiuoja, kiti atvažiuoja vasaroti. Daugiausia jų yra iš New Yorko.

300 metų Kennebunk Portui. Ši vieta lietuvių tarpe išgarsėjo tada, kai čia atsikėlė lietuvių pranciškoniai. Šis nedidelis kurorto miestelis turi seną istoriją. Šiemet jis švenčia 300 metų sukaktį. Ta proga liepos ir rugpiučio mėnesiais suorganizuota special programa. Rengiamos paskaitos, parada ir įvairių tikėjimų pamaldos. Išleista jubiliejinė leidinyje yra suminėti ir tėvai pranciškoniai, kaip jie įsikūrė ir kaip gražiai sutvarkė vienuolyną. **A. D.**

Vytauto klubas pasistatė namus

LOWELL, Mass. — Prieš kiek laiko Lowellio DLK Vytauto Klubas nariai iškėlė reikalą pasistatyti naują klubui namą. Pasiryžimas baigia virsti tikrove, nes namas jau baigiamas statyti ir greit bus atidarytas. Naujosios patalpos atrodys gana gražiai ir bus patogios. Už šį didingą darbą padėka

NEW BRITAIN LIETUVIŲ PARAPIJOS CHORAS, vedamas prof. V. Marijošiaus, dainuos pranciškonų ruošiamoje Lietuvių dienoje rugpiučio 9 d., Kennebunk Port, Me.

GRAŽIAI PRAĖJUSI LIETUVAIČIŲ ŠVENTĖ PUTNAME

K. MOCKUS

Kas kada turėjo progos lankyti Putnam lietuvių seselių vienuolyną, tas galėjo pastebėti, kad vienuolyno sodyba kiek primena senovės pilies vaizdą. Įsikūręs užmiestyje ant kalnelio su savo dabartiniais negausiais ir neturtingais trobėsiais, vistiek jau gali priminti lietuvišką pilį. Gi kai išaus pradėjamosi statyti koplyčia, kai padidėję vienuolyno pastatas, turėsime tikrai įdomią lietuvišką tvirtovę, kurios gyventojos yra paaukojusios savo gyvenimą Dievui ir Tėvynės tarnybai.

Jeigu senosios mūsų protėvių pilys padėjo gintis nuo svetimų užpuolikų besikišinančių į mūsų fizine jėga, tai panašios, kaip čia minimoji, emigracinė pilis turi padėti mums gintis išiblaškius po svetimus kraštus nuo dvasinio sunykimo pavojų. Štai tose pastangose išlaikyti gyvais iš savo gimtojo krašto išsivežto kilnaus tikėjimo išpažinėjais ir ištikimais savo garbingos tautos nariais, mūsų

minimasis vienuolynas užima kasmet vis tvirtesnę ir vis vertingesnę poziciją. Keliasdešimt jaunų lietuvių širdžių, pačių Dievo Motiną pasirinkusių sau pavyzdžiu, planingai ir labai ištvėringai, vieningai ir gražiai vykdo savo pasistatytuosius uždavinius.

Plačioji šio krašto lietuvių visuomenė kasmet vis daugiau parodo dėmesio šiai kilniai institucijai. Aiškiausias to įrodymas — vis gausėsi mergaičių būriai stovyklose, vis didesnis dalyvių kiekis seselių rengiamose susiartinimo šventėse.

Šių metų šventė, įvykusi liepos 26 d. tai geriausiai parodė. Vargu ar kada anksčiau būta tiek gausiai dalyvių ir taip šiltes lietuviškos nuotaikos. Kasmet tos šventės darosi vis didesniu įvykiu, vis labiau at-

nariams, kad rugp. 9 d., 1 val. po pietų, naujųjų patalpų apatinėje svetainėje įvyks visų klubo narių susirinkimas, kuriame bus svarstomi svarbūs reikalai. Visi nariai prašomi dalyvauti. Taip pat pranešama, kad tie nariai, kurie norėtų suteikti klubui paskolą, prašomi kreiptis į pirm. A. Stanulionį.

Apie klubo patalpų viešą atidarymą bus informacija vėliau per spaudą, o dabar visi kviečiami aplankyti ir pažūrėti, kaip vyksta paskutiniai užbaigimo darbai.

Vyt. Ramanuskas

kreipiančių gyvosios lietuviškosios visuomenės dėmesį lygiai tarp senesniųjų, lygiai tarp naujesniųjų ateivių. Seselių pasiryžimas jau šiemet išmūryti koplyčios sienas dar labiau pažadino žmonių dėmesį. Gi jų pedagoginė veikla tikrai labai vertinga ir verta ypatingo susidomėjimo.

Seselių rengiamoji mergaičių lietuvių stovykla šiemet buvo jau dešimtoji. Ir skaičiumi ji taip pat buvo rekordinė — per 100 mergaičių! Sunku net įsivaizduoti, kaip galima jų ten tiek patalpinti ir kaip galima jas visas prižiūrėti, nes daug dar yra gana jauno amžiaus. Gi stovyklos programa kasmet vis labiau tobulinama, vis naujomis jėgomis papildoma.

Pats vienuolynas turi su gera pedagogine praktika seselių. Ten juk kapelionu yra didis jaunimo mylėtojas kun. St. Yla. Ten kaimynystėje gyvena ir kasmet seselėms, talkininkauja žinomoji taut. šokių mokytoja K. Marijošienė. Kasmet seselės kviečia eilę lituanistikos specialistų lietuviškam žodžiui ir specialistų dainai dėstyti. Pereitais ir šiais metais seselių spaustuvėje stovyklos mergaitės išspausdino savo leidinį "Kibirkštėlės", kuris tikrai daro malonų įspūdį ir buvo dalinamas šventės dalyviams.

Patį šventės programą pradėta pamaldomis, kurias laikė kan. F. Kapočius. Jautrų patriotinį pamokslą pasakė T. Andriūška, marijonas, išskildamas arkivyskupo Jurgio Matu-

IŠ VISUR

• **Palikimo reikalų paieškoms** giminės Jono Kielos (John Kelly arba J. Keller), kilusio iš Gelažių km., Vadoklių k., Panevėžio ap. Paieškomi taip pat Jono Kielos mirusios sesers Viktorijos Klebonienės vaikai, viena iš jų Marijona iškėjęsi už Griniaus. Ieškomici arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsileipti į Lietuvos Gen. Konsulatą New Yorke. (Bylos Nr. 10-3221).

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA MARIANA-POLY

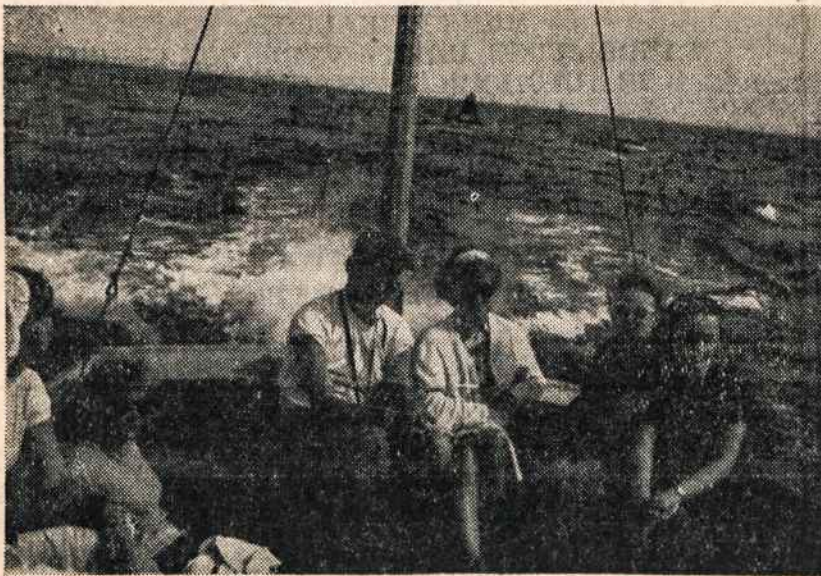
Gražiojoje Tėvų Marijonų sodyboje Thompson, Conn. rugpiučio 22 iki 30 įvyks moksleivių ateitininkų vasaros stovykla. Stovykloje dalyvauja visi Rytinių JAV pakraščių moksleiviai ateitininkai. Stovyklautojai registruojasi per vietines ateitininkų kuopų valdybas. Stovyklos vadovais pakviesti patyrę jaunimo organizavimo darbe asmenys, suplanuota turininga programa.

laičio asmenį ir surišdamas tai su dabartiniu Lietuvos tragišku likimu.

Palaiminimą Švč. Sakramentu suteikė Prel. Pr. Juras, didelis vienuolyno rėmėjas. Po to visi nuvyko prie Fatimos Marijos statulos, kur buvo atkalbėtos maldos, o paskui prie liet. kryžiaus atnaujintas pasiaukojimas Sald. Jėzaus širdžiai. Jautrų ir prasmingą žodį prie kryžiaus pasakė dr. V. Majauskas.

Po pietų pertraukos ir pasišnekučiojimo vyko stovyklautojų parengtoji programa, kurią vadovavo kun. St. Yla. Taut. šokių ir sporto numeriam vadovavo p. K. Marijošienė, muzikiniams — J. Gaubas. Akordeonu akompanavo J. Petkaitis. Visa programa skoninkai praveda, kėlė pelnytą susirinkusiųjų ovacijas.

Tėvų vardu dėkojo P. Minkūnas, stovyklos mergaičių vardu žodį sakė Elvyra Skučaitė. Paskui palengva skirstytasi į namus, nuleidus vėliavas ir pagiedojus himnus. Linkėjime, kad mieloms seselėms nepritrūktų ištvėrmės ir toliau plėtoti veiklą. Neužmirškime, kad jos labai reikalingos ir labai yra užsipelniusios visų mūsų paramos!

SVEČIAI, vasarąją Kennebunk Port, Me., vėsinasi supdamiesi ant Atlanto, bangų.

TIKRIEJI VARGŠAI TREMTYJE

Siuncių BALFo šalpos reikalingas 30 dol. Prašau nedėkoti, nes tai nėra jokia auka, o tik mažas procentas, mokamas nuo neįkainuojamo turto...

— Kokius gi turtus susikrovė tremtinys, išgyvenęs šiame krašte trejus metus, kaip paskutinis skurdžius, atvykęs iš tremties? — stebėsitės.

Ogi štai! Kai gyvenau skurdų gyvenimą tremtinių stovyklose, rodos, visi buvome vienos nelaimės ištikti. Visi netekę Tėvynės, namų, turto, darbo ir normalaus gyvenimo, į kurį turį teisę kiekvienas žmogus. Visi buvo lygūs vargšai priklausę nuo kitų malonės. Tada atrodė, kad nei vienas iš tremtinių nepasidėmė jokio didesnio turto, bėgdamas iš savo krašto. Deja, mes klydome...

Kai prasidėjo emigracija, teikiantis vilties į geresnę ateitį, tada tikrai paaiškėjo, kas iš tremtinių buvo tikras vargšas, o kas tik didelės nelaimės ištiktas.

Seneliai, ligonys, paliejęliai,

invalidai, šeimos be maitintojo buvo tie tikrieji vargšai, nieko neturį ir nieko nepasidėmę iš savo krašto. Jie tokie vargšai tebėra ir šiandien.

Tūkstančiai kitų mūsų tautiečių — jų tarpe ir aš — išsinešėme su savim į tremtį jaunatvę, sveikatą ir pajėgumą. Tai ir yra tas neįkainojamas turtas, kurį padėjo mums nuagalėti emigracijos sunkumus ir per trumpą laiką įsikurti naujame krašte.

Tas turtas yra Dievo dovana, už kurią atsiliegti žmogus yra bejėgis. Tačiau ir neišsimokas skolininkas privalo mokėti bent nuosimčius. Tas trisdešimt dolerių ir yra mėginimas mokėti bent mažą procentą tikrajam vargšui tautiečiui, kuris tuo turto — jaunatvės, sveikatos ar pajėgumo — negalėjo pasiimti tada, kai reikėjo palikti Tėvynę ir namus.

N. L.

(Šis laiškas ir auka \$30.00 gauta BALF Centre.)

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ RUOŠIAMA NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENA

SEKMADIENI
Rugpiučio-August 9, 1953

METINIS
PIKNIKAS

VIENUOLYNO SODYBOJE
KENNEBUNK PORT, MAINE

- ◆ Liurdo grotos pašventinimas 10:30 val.
- ◆ Šventins J. E. Portlando vyskupas
- ◆ Išskilmingos primicijų mišios Liurdo šventovėje 11:00 val.
- ◆ Primicijas laikys ir pamokslą pasakys T. R. Šakalys, O.F.M.
- ◆ Pietūs 12:00 val.
- ◆ Lietuvių dienos meninė programa 3:00 val. p.p.
- ◆ Dainuos New Britain lietuvių parap. choras, vad. V. Marijošiaus
- ◆ Šoks tautinių šokių grupė, vadovaujama K. Marijošienės

Nuosirdžiai kviečiame LIETUVIŲ DIENOJE dalyvauti tėvų pranciškonų geradarius, rėmėjus ir visus Amerikos lietuvius. Nepraileiskite progos aplankyti lietuvių pranciškonų vienuolyną GRAZIOJE ATLANTO PAKRANTEJE. Visais reikalais kreiptis: FRANCISCAN FATHERS, KENNEBUNK PORT, MAINE. Telf. 7-2011. Visų mielai laukiame.

PABALTŲ TAUTŲ atstovų delegacija lankėsi pas gubernatorių birželio 17 d. ir Kersteno rezolucijos reikalavimus buvo maloniai priimti. Sėdi iš kairės: dr. Oswald Blumit — latvių atstovas, Mass. valst. gubernatorius Christian A. A. Herter, adv. J. Grigalius — lietuvių atst. Stovi Ludwig Juht — estų atstovas.

Tau, jaunoji Lietuva

Prieš 20 m. Amerikos lietuvių Stepas Darius ir Stasys Girėnas pakilo savo lėktuvu iš New Yorko aerodromo į Lietuvą, skirdami šį savo skridimą Jaunosios Lietuvos garbei. Jie žuvo savo tikslo nepasiekę, bet jų auka buvo apvainikuota pasaulinės garbės vainiku ir mūsų tautoj sukėlė idealizmo gaisrą. Jų žuvimo sukaktis Ramovės sąjungos ir sporto klubo Žaibo iniciatyva buvo paminėta liepos 19 d. lietuvių salėj. Minėjimą atidarė ir pravedė gen. K. Tallat - Kelpša, maj. Vyta. Jablonskis apibūdino skridimą bei lakūnus (su Dariusu jis kartu tarnavo Lietuvos karų aviacijoje), dr. Alg. Nasvytis išskėlė Dariaus nuopelnus Lietuvos sportui, J. Stempužis paskaitė porą mūsų poetų Paukštelio bei Zupkos lakūnų atminimui sukurtų eilėraščių.

CLEVELAND, OHIO

J. W. Martin, Jr., Atstovų Rūmų pirmininkas, atsakydamas į LB apylinkės valdybos raštą dėl kongresmano Kersteno rezolucijos, sakosi tikintis, kad ši rezolucija visai netrukus gausianti eigą. (Jau priėmė).
Apygardinėse lengvosios atletikos pirmenybėse pirmąsias vietas laimėjo Alg. Liutkus suoly į augštį, Ald. Malcanaitė jaunių 60 m bėgime, Elv. Šikšniūtė moterų 60 m bėgime ir Alg. Kijauskas jaunių ruožulio stūmimo. Dovanos jiems buvo įteiktos per Dariaus ir Girėno minėjimo liepos 19 d. lietuvių salėj. Atskiri jaunuoliai parodo gražių duomenų bei pažymėtinų pastangų, reikėtų tik daugiau bendrojo dėmesio bei organizacinių užsimojimų.
Moksleiviai ateitininkai į naują kuopos valdybą išrinko R. Bridžių, Kasperavičių, A.

Orintaite, R. Staniškytė ir E. Žilionė. Naujais kuopos globėjais bus Alg. Kasulaitis ir Elv. Apanavičiūtė. Sėkmingo višiams darbo ir gražių vaisių!

Studentų ateitininkų susirinkime liepos 22 d. Arv. Barzdukas kalbėjo apie ideologinio stiprinimo reikalą. Gyvai svarstytas tiek šis, tiek kt. įvairūs klausimai. Studentų ateitininkų šeima gražiai sugyvena, turi pajėgių narių, rodo polėkių. Liepos 26 d. jie turėjo savybės iškylą.

Meredith, Thomas Edisono mokyklos vakarinių anglų kalbos kursų mokytoja, specialiu raštu padėjo L. Sagiui, Alg. Bielskui ir V. Tamulionienei už programą, kurią per kursų pabaigtuves atliko jų vadovaujamos lituan. vysk. Valančiaus mokyklos tautinių šokių šokėjos ir jūrų skautų okteto dainininkai — "those wonderful dancers and singers".

StP

Vienuolės paminėjo sidabrinį jubiliejų

PITTSBURGH, PA. — Liepos mėn. 26 d. šešios šv. Pranciškaus Seserys iškilmingai paminėjo 25 metų vienuolinio gyvenimo sukaktį. Šv. Mišias vienuolyno koplyčioje atnašavo kun. M. J. Kazėnas, šv. Kazimiero paraš. klebonas, Pittsburgh, Pa. Pamokslą pasakė kun. G. Carcar, C.S.Sp., Duquesne Universiteto viceprezidentas. Tarp kunigų svečių buvo prel. J. Ambotas, Hartford, Conn., kun. E. Vasiliauskas, Homestead, Pa., ir kun. V. O'Donnell. Meninę programą jubiliantėms pagerbti surengė ir išpldė pačios seserys vienuolės akademijos salėje.

Sidabrinės sukakties celebrantės buvo:

Sesuo M. Bernadetta Astrauskaitė, kilusi iš šv. Vincento parapijos, Pittsburgh, Pa. Ji mokytojavo lietuvių parapijose mokyklose Detroit, Pittsburgh, Philadelphia, Elizabeth, N. J., Du Bois, Pa., Mahanoy City, Kenosha, New Britain ir Grand Rapids, Mich.

Sesuo Anna Marie Jaškunaitė, iš šv. Kazimiero parapijos, Pittsburgh, Pa., praleido paskutiniuosius 25 metus, darbuodamosi Mahanoy City, Pa., Philadelphia, Grand Rapids, Cleveland, Elizabeth, N. J., Kenosha, Wis., ir dabar eina gailėtingosios sesers pareigas Gerojo Samariečio ligoninėje, Mt. Vernon, Ill., kurią 1951 m.

pastatė ir veda seserys pranciškietės.

Sesuo M. Karolina Steliauskaitė, iš šv. Kazimiero parapijos, Pittsburgh, Pa. Mokytojavo pareigas ji ėjo Mahanoy City, Pa., Philadelphia, Grand Rapids, Detroit. Nuo 1938 m. iki šiol, S. M. Karolina darbuosė įvairiose srityse tarp lietuvių Brazilijoje.

Sesuo M. Ligoria Vitkauskaitė, iš šv. Petro ir Povilo parapijos, Tamaqua, Pa. Ji dirbo Elizabeth, Pittsburgh, Mahanoy City, Grand Rapids, ir paskutiniuosius metus vedė šv. Trejybės Aukštesniają mokyklą, Hartford, Conn.

Sesuo M. Veronika Šeštokaite, iš šv. Jurgio parapijos, Detroit, buvo skirta dirbti Elizabeth, Pittsburgh, Hartford, Gr. Rapids, Detroit, Homestead, Kenosha, Du Bois. Ji dabar eina muzikos mokytojos ir kitas pareigas motiniškame name, Pittsburgh.

Sesuo M. Leona Račkauskaitė, kilusi iš Hazleton, Pa. Jai teko mokytojos pareigas eiti Phi-

VIENUOLIKA PO STIKLU

Daug girdėti apie atominius ginčus ir atominius prietaisus kasdieniniame gyvenime. Bet retai kada iškyla, kokias aukas suveda tie, kurie pirstų atomų dirba ir virsta nebegamytais ligoniais, kuriems viena bėlika — laukti savo baisios mirties.

Vienas laikraštis — pasakoja, kad Nevadoje, kur buvo pirmieji atominiai bandymai, yra švininis namas su gyvais paslaptiniais gyventojais. Jų yra 11, kurie niekas nieko negali padėti. Jie negali susisiekti su pasauliu. Nebent tik pro storą stiklą ir pro mikrofoną.

Šitie vyrai ir moters dirbo kaip mokslininkai, jų padėjėjai bei tarnautojai prie pirmųjų atominių tyrinėjimų laboratorijose. Jie buvo paliesti atominės energijos taip, kaip tie šimtai tūkstančių Japonijoje, kai buvo numestos atominės bombos Hiroshimoy ir Nagasakij. Šitie 11 taip virto radioaktyvūs, kad susitikti su jais pa-

vo įrga. Radioaktyvumas jų pačių organizmą iškreipė ir ėda baisiau nei bet koks vėžys. Jiem buvo pasalyta, kokis jų likimas, ir jiem beliko prisilimti tą likimą. Jų gyvenimą ten gėsi padaryti kiek galima tokiom sąlygom lengvesnį. Jiem įtaisyti radijo priimtuvai ir televizijos. Jie turi savo kambariuose telefonus. Tik jie niekad neslamba, nes jais jie tegali išsišaukti gydytoją ar vienas su kitu pasikalbėti. Jie gauna valgi, patalynę, skalbinius keltuvu, kurį jie paty aptarnauja.

Jie žino, kai jie mirs — tai netruks įvykti, — tai jų kūnai bus sudeginti, ir pelenai, nes ir jie radioaktyvūs, bus sušiti į švininį indą ir paleisti į jūrų dugną.

UTICA, N. Y.

Iz. Tamašauskas, kilęs iš liepos 18 d. Velionis paliko 5 dukteris, sūnų, 13 anūkių, žentą daktarą ir brolių J. Tamašauską, kuris gyvena Schenectady, N. Y.

Izidorius Tamašauskas iš Deltuvos parapijos. Visą laiką buvo uolus šv. Jurgio liet. parapijos rėmėjas. Laidotuvėse dalyvavo giminės ir didelis būrys pažįstamų bei įvairių draugų nariai. Teilsisi ramybėje.

Help Wanted Male

T U O J A U REIKALINGI DARBININKAI

Politūros ir buferavimo darbams
Neturintieji praktikos bus išmokyti.

Aukštas pradinis atlyginimas, pastovus darbas, maloni aplinka,

palankios darbininkų beneficijos.

Kreiptis asmeniškai:

National Plating Co.

4600 W. PALMER

Help Wanted Male or Female

VYRAI IR MOTERYS

bendriems dirbtuvės darbams.

- Geras pradinis atlyginimas
- Puikios darbo sąlygos
- Gydyimo programa

Apmokamos šventės ir atostogos
... Pristatytai asmeniškai ...

BUDLONG PICKLE Co.
1840 Marrey St.

Help wanted Female

MERGAITĖS - MOTERYS

20 - 45

DIRBTI NETOLI NAMŲ

NESUNKUS DARBAS, JUS BEMOKANT PRADINIS ATLYGINIMAS \$1.00 VAL. PRIE ŠVARAUS, INDOMAUS IR LENGVO DARBO MŪSŲ SVARIOJE IR MALONIOJE IMONĖJE SU PUIKIOMIS GALIMYBĖMIS KILTI SIAME AUKŠTOS KOKYBĖS BIZNY.

KREIPKITĖS SIANDIEN
FOTO FINISHERS, INC.
1736 W. NORTH AVE.

Chicago, Ill.

Pianistas Stasys Kalvaitis, porą metų gyvenęs Chicagoje ir aktyviai reikšęsi muzikiname gyvenime, išsikelia pastoviai apsigyventi Kalifornijoje.

Tremtiniai chiegiečiai,

gyvenę Augsburgio DP stovykloje, paaukojo 61 dol. lietuviškam kryžiui Augsburgėje atnaujinti. Kita sumą pridėjo kunigaitis Fugger, kuris buvo paaukojęs savo miško ažuoną kryžiaus statybai.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Help Wanted Male

REIKALINGAS PATYRĖS MĖSININKAS
kaulų kapotojas ir darbininkas bei kuriam darbai. Puikus pradinis atlyginimas. Darbas pastovus.
GUGGENHEIM PROVISION COMPANY
835 Fulton St., MO 6-0381

VYRAI—VYRAI

Galite sustoti dairesis ir eiti darban šiandien
MUMS REIKALINGA
SANDELIUOSE DIRBTI VYRŲ PAKAVIMUI IR AUTOMOBILIŲ BEI SUNKVEŽIMIŲ PAKROVIMUI

Norint kasdien sumokama pinigais. Nuolatinis darbas arba jūsų laisvadieniai. Primumi tik rimti vyrai. Geras pradinis mokestis ir po 8 val. viršvalandžiai. Kreiptis:

Workman for Workmen
601 W. Washington Blvd.

THE LAWREN CO.

urgently needs
GENERAL FACTORY HELP
We want dependable men for steady work. Experience not necessary. — WE WILL TRAIN YOU.
TOP WAGES with opportunity for increases to steady workers.
Occasional overtime at 1½ over 40 hours
Cliffside 4-0440
3930 S. WINCHESTER AVE.
Employment Office open Saturday, July 11, 8 a.m. to 12

MEN — 18 - 45

GENERAL FACTORY WORK — OPENING ON 2 SHIFTS

- 7:30 A. M. to 4 P. M.
- Start at 1.62½ per hour
- After 30 days \$1.68½ per hour.
- 4: P. M. to 12:30 midnite
- Start at \$1.77 per hour
- After 30 days \$1.84 per hour

Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — Apply Personnel Dept.

KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

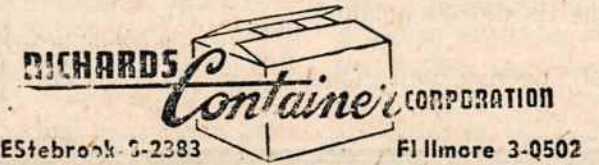
IESKOMI PRITYRĖ KARTONINIŲ DEŽIŲ DIRBEJAI

Priziūrėtojas spausdinimo ir piaustymo (2 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (1 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (2 pam.)

Prityrę mašinų valdytojai.

- Aukščiausias atlyginimas
- Apmokamos atostogos
- Veltui gyvybės apdrauda
- Ligoninės priežiūra
- Mokamos 6 šventės

Susitarimui kreipkitės į Joe Ellis.

Estabroch 5-2383

Fillmore 3-0502

Help Wanted Female

WOMEN — 18 - 35

GENERAL FACTORY WORK — OPENINGS ON 2 SHIFTS

- 7:30 A. M. to 4 P. M.
- Start at \$1.39 per hour
- Raise after 30 days \$1.45 per hour
- 4: P. M. to 12:30 midnight
- Start at \$1.51 per hour
- Raise in 30 days to \$1.58 per hour.

Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — Apply Personnel Dept.

KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

D Ė M E S I O !

Bendriems raštinės darbams padėti
AUKŠTAS ATLYGINIMAS — PRIEDAS 1 RATOS BONO PUANAS. LABAI GEROS DARBO SĄLYGOS LIGONINES IR GYVYBES APDRAUDIMAS
TAIP PAT
KAFETERIJOS PADAVEJOS

Rašyti:
BOX B. K. 100
Rm. 914, 79 W. Monroe St., Chicago 3, Ill.

LIETUVOS "Atsiminimai"
Radio Valandos
Seštadieniai: 4.45 iki 5.30 val. p. p. Stotis
WEVD 1330k-107.5m
JACK-JTURAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
Tel. WAverly 6-3325

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kycloycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

SPORTAS

Amerikietis Davis, pasi- žymėjęs olimpinuose čaidimuo- se, šiomis dienomis pasiekė naują pasaulinį rekordą šuolyje į aukštį. Jis peršoko 6'11.5", tuo pagerindamas senąjį rekor- dą 1.25 cm.

Vengrė Valerija Gyenge pasiekė naują pasaulinį rekordą 800 metrų nuplaukda- ma per 10:42.4 min. Pasaulinį rekordą ji tuo pagerino net 10 sek.

Čekoslovakas Zatopek pirmą kartą po eilės metų buvo nugalėtas tolimos distancijos bėgime. Jaunas čekoslovakas Stanislav Jungvirth, kuriam priklauso ir 100 m neoficialus pasaulinis rekordas (2:21.2 min.) carsųjį Zatopeką nuga- lėjo 300 m bėgime. Jungvirth laimėjo 8:12 min.

Zatopek'o žmona, kuri o- limpinų žaidimų metu buvo laimėjusi aukso medalį ketis metime, pasiekė naują pasaulinį rekordą. Jos pasekmė 50- 57 m.

Anglas Roger Baumister vienos mylios distancija prieš kurį laiką prabėgo nepaprastai geru laiku 4:02 min. Tai trečia savo gerumu pasekmė pasauli- je. Anglijos sporto vadovybė tačiau šios pasekmės nepripa- žino kaip rekordo, nes buvo pa- grindo suabejoti rekordo au- tentiškumui.

R. Seymour, kilęs iš piet- nės Afrikos, laimėjo Vajijos te- niso pirmenybes finale nuga- lėjęs indą Kumar per 2 setus.

Egipto plaukikai laimėjo pirmąsias tris vietas maratono plaukime, kuris tęsėsi 2 dienas ir buvo prarastas Pran- cūzijoje, Loire upe nuo St. Na- zaire iki Nantes. Pirmą vietą laimėjo Abou Bakr.

Jugoslavijos futbolo rink- tinė, nuvykusi į Instabulą, susi- tiko su Turkijos rinktine. Run- gtyinės baigėsi lygiomis 2:2. Keletą dienų vėliau ta pa- ti jugoslavų komanda nuvyko į Turkijos sostinę ir ten žai- sdamo Ankaros rinktinę įtki- nanziai nugalėjo. Rungtynių rezultatas 6:1.

Nacional Clay court teni- so pirmenybes, kurios buvo prarastos Chicagoje, laimėjo šių metų Wimbledon turnyro nugalėtojai. Vyrų grupėje V. Seixas finale nugalėjo H. Ri- chardson per 3 setus, o gar- sioji Maureen Connolly per 2 se- tus įveikė A. Gibson.

Argentinoje pasiūlytas projektas, kuris numato, kad žiūrovai, pirkdami sau bilie- tų į sporto varžybas, automa- tiškai būtų apdraustas \$1,500 nuo nelaimingo atsitikimo. Mat, temperamentingi pietie- čiai sporto varžybas dažnai baigia muštynėmis ar kitokiais incidentais. P. V.

Take safety along on your vacation

Go ahead, pack up your troubles and get away from it all. But take your safe driving habits along, too. Observe safe speeds, highway signs, and think of the other fellow. He wants to enjoy his vacation, too!

Be Careful... the life you save may be your own.

Margojo pasaulio margosios žinios

Neturėjo bėdos, įsitaisė šunį

Geros širdies moterėlė Ro- yal Oak, Mich., rado prikludu- sį šunį ir jį priėmė į savo na- mus. Išėjo į miestą jam mai- sto nupirkti. Kai grįžo, šuo pa- rodė dantis ir į namus neįsi- ludo. Teko jai šauktis policijos.

Mainos rūbas margo svieto Pirmieji Pullmano vagonai buvo paleisti 1858. Po 12 metų jų tebuvo vartojama tik 100. Jų nemėgo. Moterys laikė, kad esą nepadoru nusirenginėti kupe, už kurios sienos yra vy- rai. Vyrai nemėgo, nes juo nau- dotis atrodė labai nevyriška.

Vestuvinė dovana Paryžiuje dramos artistas Maurice Nicholn savo antrajai žmonai vestuvių pokylio metu įteikė retą dovaną: 3795 mei- lės laiškus, kuriuos gavo iš mo- terių, norėjusių už jo tekėti. Vartydama tuos laiškus naujo- ji ponio Nicholn atrado laišką savo motinos ir savo 16 metų dukters, kurios buvo susilauku- si iš pirmųjų vedybų.

Kada būna nešalta Vokietijoje, Hameln mieste- lyje, šaltą rudens dieną užsu- ko į benzino stotį žmogus su sunkvežimiu ir paprašė nu- plauti ne vežimą, o jį patį. Kai visiems drebėjo dantys nuo šal- čio, jis jautėsi visai patenkint- as. Pasirodė, kad jo sunkve- žimis buvo susidūręs su kitu ir jį apšlakstęs garsvyčių pada- žiu.

Eisenhowerio dantys Kai Gen. D. Eisenhoweris dar buvo NATO viršininku Pa- ryžiuje, teko jam ištraukti ke- lis dantis. Paskui jis patyrė, kad jie buvo parduvinėjami po 8 dolerius už vieną. Generalas įsakė juos visus išpirkti. Jam buvo sunėšta 180 dantų dar tą pačią dieną.

Gailestingasis samarietis Austrijoje (Roethelšteino miestuke prie Perneggo) pa- naktinis namų sargas pastebė- jo, kaip kažkas įsilaužė į jo paties namus. Jis plėšiką su-

čiupė ir taip apkūlė, kad tas neteko sąmonės. Paskui vagį atgaivino, davė jam pavalgyti, išgerti ir abu sumigo nakčiai: vienas lovoje, o kitas ant pa- tiesio čiužinio. Iš ryto sargas savo "svetį" pristatė policijai.

Pavojudas šuva Anglijoje iš Wellinghorough į Londoną prekinio vagonu bu- vo vežamas panašus į šunį gy- vulys. Jis buvo uždarytas nar- ve. Traukinio palydovui pagai- lo uždaryto gyvulio. Jis jį pri- sirišo ant raikščio, vedžiojosi po vagoną ir Londone išsivedė į stotį. Stoties viršininkas ap- stulbo: tai buvo ne šuva, o zo- ologijos sodui vežama laukinė hijiena.

Pavėžino iki policijos Japonijoje, Tokyjo mieste, Goro Sakamaki buvo užkalbin- tas taksi vairuotojo. Jam siūlė sėsti — pigiai pavėžins, kur rei- kia. Keleivis įsėdo ir paprašė nuvežti į artimiausią policijos būstinę: ten turis skubių rei- kalų. O ten taksi šoferį atida- vė policijai. Tas buvo pavogęs Goro Sakamakio automobilį, kuriuo dabar kitas vežiojo.

Ištikima draugystė Vieno bankininko žmona bu- vo labai punktuoli. Šeštą va- landą vakaro jos vyras turėjo grįžti iš kelionės, bet jo nebu- vo nei septintą. Tada ji nu- siuntė penkiems vyro drau- gams telegramą: Ar mano vy- ras yra pas jus? Rytmetį, kai ji atėjo pusry- čiauti, valgojamame ant stalo gulėjo penkioms telegramos su tuo pačiu atsakymu: "Nusira- minkite, ponai, jūsų vyras yra čia. Jis sveikina jus!"

Užsisakykite Darbininką dar šiandien

Business oportun.

BENZINO (GAS) STOTIS Gera proga, auto mekanikams. Gera įrengta su visais frankais ir medžiaga. Puiki prie didelio judėjimo vieta. Duoda geras pajamas. Reta bizniui proga tik už \$3000. Kreiptis į savi- ninką: White Plains 8-9074

REAL ESTATE

LAURELTON, L. I. parduodamas plytom apdėtas 7 KAMBARIU NAMAS. Pusiau baigtas rūšys ir pastogė (3 mieg. kambariai), 1½ vonios, tele- vizijos prietaisai ir žaidimų kam- barys. Didelė moderni virtuvė, nau- ji kilimai, "tile" stogas, garažas, švirkstas. Kiemelio plotas 40 X 100. Patogioje vietoje visais atžvilgiais. Savininkas apleidžia miestą ir atiduoda už prieinamą kainą. Pamatyti galima — 131-06 229th St., arba pašaukti savininką: LA 8-2330

OZONE PARK Dailiai apmuštas šeimai bungalow tipo namas, 4½ kambarių, be to, beveik baigta 2 kamb. pastogė ir 3 kamb. su vonia tinkamas išnuomoti sklepas. Garažas, plytų panašumo geras stogas, aliejinis šildymas, au- tomatinis karštas vanduo ir dveji įėjimai. Skalavimo mašina ir kiti priedai. Kiemelis sutvarkytas ir 40 X 100. Arti prie visų patogumų, gera aplinka. Tikrai geras pirkinys — tikrai \$16,500 Kreiptis į savininką pamatyti ir įvertinti — Tel: Virginia 8-2203

Help wanted Female

SIUVEJOS kariniams lietpalčiams siūti, tu- rinčios praktikos arba ir be jos. Geras atlyginimas, pastovus darbas, maloni aplinkuma ir švari dirbtuvė.

IRVING RAINCOAT CO. Inc. 657 Broadway New York City (14-tas aukštas)

WANTED COOK For Large Catholic Rectory (Rectory experience not absolutely required). Good cook, clean worker, English speaking preferred. Recent references; phone for interview: IN 2-8383

GIRLS (20), 5D., \$41 ST. LITE FACTORY WORK Steady job, good advancement "Hurry These Jobs Will Go Fast" Complete Fee \$15 Job Guarantee CALL MR. O'HAN KLING AGENCY — LU 9-0729 1063 West Farms Road Bx. Please bring this ad.

Help Wanted Male

WELDERS \$1.71½ PER HOUR NICE CONDITIONS COMPANY BENEFITS

CECO STEEL PROD. CORP. 625 GLENWOOD AVENUE HILLSIDE, N. J.

HELP WANTED: MALE-FEMALE

PRITYRĖ SIUVEJAI SIUVEJOS REIKALINGI moteriškų paltų siuvimui. Darbas dalimis. Daigstymo mašinos operatorius tik prityręs. Siuvyklos bendrų darbų padėjėjas. Braižytojas ir matuotojas reikalingas Pastovus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis: IANNOE COAT CO. 57 Thames St., Brooklyn (Thames ir Knickerbocker gatvių kampas). Tel.: HY 7-4440

DISPLAY

CHOCORUA VIEW HOUSE, CHOCORUA, NEW HAMPSHIRE For a happy vacation in clear, bracing, mountain air, only \$38 weekly, including excellent meals, children half, Also bungalos—special rates for New Yorkers, \$35 w'kly. Modern conveniences, beautiful locat'n, ideal family group, bathing, fishing, natural interesting sights.—Main White Mountain Route 16. Write Chocorua View House Chocorua, New Hampshire. In New York, Tel: TAlmadge 8-3014

Skaitykite ir platinkite "AIDUS"

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

- PRIMAMI SPAUSDINTI: Žurnalai, Laikraščiai, Knygos, Jubilėjiniai leidiniai, Parengimų programos, Plakatai, Bilietai, Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite: "DARBININKAS" 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL 5-7068

Bus. tel. EV. 4-9672 Office tel. EV. 4-6639 Namų tel. EV. 4-1913

Lietuvių Amerikos Piliėčių Klubas

SALĖ IŠNUOMOJAMA ŠOKIAMS VESTUVIŲ POKILIAMS IR T.T.

J. Zakarauskas, Mgr.

280 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

SIUVEJOS MOKANČIOS SIŪTI BLIUSKELES Ištinis arba dalinis darbas. Pasto- vus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis: ACTIVE BLOUSE 40 W. 1st Street Mount Vernon Tel.: MO 7-9894

MOTERYS nuo 20 iki 26 metų patyrusios ir nepatyrusios dirbti prie vojų (envelope) mašinų. Pastovus darbas. Gerai apmokamos ir lavina- mos. Turi mokėti angliškai skaityti ir rašyti. Kreiptis: BERLIN and JONES 601 W. 26th St. (7 aukštas), N.Y.C. Telef. WA 4-4440

GEROS SIUVEJOS mokančios siūti skrybėles. Pastovus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis: MISS ANNE HATS 42 West 39th St., N. Y. C. (Rm. 408)

DARBININKĖS patyrusios siūti sportinius rūbus ir marškinius. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Kreiptis: KISMET SPORTWEAR 240 W. 35th St., N. Y. C.

DARBININKĖS mokančios dirbti su Singer ir Merrow mašinomis, patyrusios gaminti mote- riškus meginčius ir megstukus. Pui- kios darbo sąlygos, geras atlygini- mas, 35 valandų darbas. Yra Lunch- room darbininkėms ir Air Condition. Kreiptis: Knitwear Hobby Mills, Inc. 30-10 41st Ave., Long Island City At Queens Plaza Tel. ST 4-7922

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS 37 Sheridan Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel. APllegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802 Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, py- ragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir ki- tokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriau- siai. Išvežiojame į krautusves ir privačius namus.

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — SO 8-4618 INSURED and BONDED Local and Long Distance Mover 326-328 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

JOHN DERUHA, M. D. Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslius baigęs Europoje 128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims

KARL EHMER — PORK STORES Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, lumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse: 69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y. 156-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y. 68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y. 60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y. 185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing 219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y. 176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y. 4380 White Plains Road Bronx, N. Y. 19 West Post Road White Plains, N. Y. MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS REAL ESTATE & INSURANCE 8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-1896

NEW YORK

Stephen Aromiski (Armakauskas) Graborius-Balsamuotojas Moderniška Kopyčia 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. Ballas — Direktorius Alb. Baltrūnas—Balton Reikalių Vedėjas 660 Grand Street BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija. Tel. Virginia 7-4499

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva Graborius-balsamuotojas 231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ"

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį!"

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas VYT. BELECKAS, savininkas Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirin- kimams, etc. 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

ISPANIŠKAS DZINGELIS Kveplancio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, para- lyžiaus, dieglių ir skaus- mingų mėnesinių; uždegus kveplian- čio Dzingelio šaknis yra gerai aprū- kyti ligonio kambari ir patį ligonį, suskutus šaknis darytis arbata ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į taba- ką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00; kvoteris svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY SOUTH BOSTON 27, MASS.

Nedelsdamas įsigyk "LIETUVOS ARCHYVĄ" (BOLŠEVIZMO METAI) Knyga vaizdžiai piešia originaliais dokumentais komuniz- mo smurtą ir lietuvių kančias. Neįkainuojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje. Knyga turi 428 puslapius. Kaina—\$3.00. Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo antrašu: "DARBININKAS", 680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y. Gerb. Tamsta, Malonėkit prisiųsti ..... egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO" sekanciu adresu: Vardas ..... Pavardė ..... Adresas ..... PS. Pinigus, sumoje ..... siunčiu laiške.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKA, LDS ORGANAS DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
630 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJENOS

Vysk. John Boardman,

Brooklyno vyskupijos koadju-torius, dėkoja visiems Apreiš-kimo par. tikintiesiems už au-kas mūsų reikalui. Aukų bu-vo surinkta 306,16 dol.

V. J. Atsimainymo šventė

kuri yra Maspetho liet. para-pijos titulinė, liturgijoje mi-nima rugp. 6 d. Rytė 7,30 bus atgiedotos mišios už visus gy-vus ir mirusius parapijiečius ir tuoj po mišių bus suteiktas pa-laiminimas su švenčiausiu.

Kun. Mykolas Kemėžis,

Elizabetho liet. parapijos klebonas, yra užkviestas as-meniškai kard. J. Pizzardo, šventosios Seminarijų ir Uni-versitetų Kongregacijos pre-fekto, dalyvauti jo 50 m. ku-nigystės jubiliejaus iškilmėse Romoje. Kardinolas yra didelis lietuvių bičiulis ir asmeniškai kun. Kemėžio draugas.

Marcelė Juodzevičienė,

gyvenusi 20 Ten Eyck St., mirė liepos 30. Gedulo mišios buvo atlaikytos rugp. 3 d. Ap-reiškimo bažnyčioje ir palaido-ta šv. Jono kapinėse. Laidojimui patarnavo Aromiskio lai-dojimo įstaiga.

"Lietuvos atsiminimų"

lietuviškojo radijo ruošia-mas tradicinis metinis piknikas, kuris įvyks bet kokiam orui e-sant rugsėjo (Sept.) 13 d., sek-madienį, Lietuvių laisvės par-ke (340 Mitchell Ave., Linden, N. J.). Pikniko pradžia 1:00 val., šokiai — 4:00, programa — 5:00. Įėjimas (su taksoimis) 75 centai. Kariams ir vaikams nemokamai. Piknike bus kara-liškos šeimos rinkimai, laimėji-mai ir kitokios įvairybės. Vi-si maloniai kviečiami atvykti ir paremti "Lietuvių atsiminimų" radijo valandėlę, kuriai vado-vauja J. Stukas.

Brooklyno pašto viršininkas

Edward J. Quigley prašo pri-minti, kad užsieniems siuntini-ams pašto tarifai yra pakelti nuo š. m. rugpiūčio 1 d. Taip pat bus pakelti tarifai ir vi-daus siuntiniams nuo š. m. epalio mėn. 1 d. Kas norėtų tuo reikalu tikslesniū informacijų, prašomas teirautis bet kurioje pašto įstaigoje. Be to, pašto viršininkas primena, kad oro pašto tarifai į užsienį taip pat pakelti. Prieš siunčiant ką oro paštu į užsienį, reikia patikrinti, ar pakankamai pridė-ta pašto ženklų.

Pastoracijai perspektyvos geros

Atvyko Tėvas Bernardinas Grauslys, OFM, buvęs Brook-lyno pranciškonų namų virši-ninkas, o dabar Kanadoje, To-ronte, naujosios lietuvių para-pijos organizatorius. Iš jo pa-tyrėm, jog parapijos organiza-vimas turi nugalėti dideles ma-terialines kliūtis, tačiau didė-lėm pastangom ir bendru to-rončiškių lietuvių sutarimu darbas eina pirmyn.

Tuo tarpu pamaldos laiko-mos teatre. Generalinis mena-džeris mielai pasiūlė naudotis bet kuriuo jo žinioje esančiu teatru. Pasirinkom tą, kuriame telpa pusantro tūkstančio žmonių. Ir kai sekmadieniais 11 valandą laikom mišias, sa-lė esti pilna ar artipilnė. Te-atrą gavom naudotis nemoka-mai. Tik mūsų parapijos vyrai turi prieš pamaldas apsigink-lavę šluotomis salę išvalyti.

Teatrais čia dėl to taip leng-va pasinaudoti, kad sekmadie-niais neveikia nei teatrai, nei kinai, nei bet kokie pasilinks-minimai, nebent kas būtų su-rengta labdaros reikalui. Sek-madieniais beveik neįmanoma čia gauti nei kuro automobi-liui. O net namie negali vai-sinti svečių alum. Visa tai draudžiama įstatymais. Griežta puritoniska dvasia.

Klausiamas apie tenykščių Toronto lietuvių religinį gyve-nimą, Tėvas Grauslys teigia-mai atsiliepė. Ten lietuvių esą 5000-7000. Abiejose parapijose pamaldos perpildytos. Šv. Jono parapijos bažnyčia, kuri sutal-pina apie 300 žmonių, dabar rengiamasi taip pat remontuo-ti ir praplėsti. Sugyvenimas geras.

— O kaip su jūsų naujos pa-rapijos bažnyčios statyba?

— Bažnyčių sklypas jau nu-pirktas. Jis yra pusantros my-lios nuo šv. Jono parapijos. Kardinolas pats apžiūrė'o ir ra-do, kad vieta tinkama. Bažny-čiai statyti leidimas jau gau-tas. Ruošiami planai, ir juos patvirtinus per pusantro mė-ne-sio trauktų būti pradėti statybos darbai. Plėsti į šalis nėra kur. Ypačiai, kad netrukus bus pri-intas įstatymas, jog 45% žemės ploto turi likti neužstatyti. Už tat norima leisti į gi-lumą. Po bažnyčia numatoma paruošti salę susirinkimam, spektakliam, koncertam iki pusantro tūkstančio žmonių. Taip pat kambarius klubam, skaityklai, kad čia prie bažny-čios galėtų susidaryti kultūri-nis židinys, o ypačiai jauni-mui.

Klausiamas dėl jaunimo, Tė-vas Grauslys pasakojo, kad ši problema ir lengva ir sunki.

Lengva, nes čia jaunimo ir daug ir gražaus. Lengviau čia jį išlaikyti lietuviškai, nes lie-tuviai neišsiblaško. O ir pati lietuviška bendruomenė, paly-ginti, vienlytiškesnė kaip ki-tur, daugusia tai naujieji ateiviai. Bet sunku, kaip ir vi-sur, sudaryti sąlygas jam lie-tuviškai auklėtis. Numatoma įsteigti šeštadieninę mokyklą; sudaryti prie parapijos visas priemones, kurios jaunimą la-biau trauktų ir domintų šiame židiny praleisti laiką.

— Kaip su piniginiiais reika-lais statybai?

— Lg šiol parapijiečių nenorėjom apskunkinti piniginiiais rūpesčiais. Tenkinomės jų sava-noriška moraline ir patarimų parama, kurios patiriam iš veiklaus parapijos komiteto. Besilankant pas atskirus para-piliečius, kad asmeniškai susi-pažintume, ne kartą tenka iš-girsti ir iš senesnių ir iš nau-jesnių ateivių pasiryžimą, kaip jie pasako, net ir skolintis, o paremti, kai jau bus darbas matyt.

O perspektyvos — dėstė Tė-vas Grauslys — Toronte ge-ros. Pramonė stipriai auga. Miestas plečias. Vis daugiau ir lietuvių atsikelia į čia gyven-ti. Mieste vieta brangsta nuo-lat. Miesto augimo ir lietuvių susitelkimo ir pastoracijos per-spektyvos geros.

Korėjoje karas užsibaigė, bet budėti reikia, kaip yra parei-kęs prezidentas D. Eisenhoweris. Reikia tam ir pinigų. Pirk-damas US Savings Bond, padėsi ji sutelkti ir pats sutaupy-si. Dabar yra jau 43 milijonai Amerikos piliečių, kurie turi paskolos lakštus. Ar priklausai prie jų?

BOSTONO ŽINIOS

Pagerbs arkivyskupą
Nauj. Anglijos darbo unijų vadovybės CIO, AFL ir kitos nutarė surengti Boston Gar-den ark. R. Cushing pagerbi-mą už jo nuopelnus dirbantie-siems ir pelną skirti arkivys-kupo statomai našlaičių prieg-laudai. Pagerbime dalyvaus į-vairių tikybų darbininkai.

"DARBININKO" RĖMEJAI

"Darbininką" aukomis yra parėmę (tąsa iš nr. 55):

Po 1 dol.:

CAMBRIDGE, MASS. — A. Dubauskas, P. Jankauskas, J. Freimanas, J. Jasinski, F. Ja-niūnas, P. Freimantas, F. P. Mankus, R. Antanavich, J. Markūnas, J. Markevičius, Mrs. K. Bunavičienė, D. Cupill, J. Šarnauskas, Mrs. B. Ka-minski.

DOCHESTER, MASS. — V. Ivanauskas, A. Sinkavich, Mrs. A. Sangaila, Ch. Kra-nakevich, Mrs. O. Balchas, A. Biknevi-čius, Wm. Andrūnas, J. Rep-shis, J. Šniūolis, J. Vaičiūnas, J. Pocius.

LAWRENCE, MASS. — R. Antanavich, A. Girša, Kleponis, Mrs. P. Kazlauskienė, Miss S. Rimaitė, W. Mizeras, J. Vali-ukonis, Ch. Lacey, J. Saukimas, P. Bolis.

BROCKTON, MASS. — J. Lawcevich, Mrs. O. Skirmantienė, P. Danyla, G. Puidokas, Mrs. M. Kumpienė, Mrs. B. Vermauskienė, Mrs. E. Lolis, Mrs. E. Yaskevich, Mrs. B. Aleknie-nė, H. Grušas, M. Ged-

gaudas, J. Cijūnėlis, P. Kun-gis, Mrs. S. Vaitkienė, Mrs. E. Barakauskas, O. Šiurila, B. Karvelis, S. Sviolka, Mrs. A. Kvaracijienė, St. Rudnickas, Mrs. A. Šarkis, B. Kislauskis, Vl. Gicevičius, P. Grigas, Mrs. E. Dabulis, Mrs. O. Stankus, A. Kemes, K. Wiesul, M. Gofen-sas, B. Kauneckis, G. Šarkus.

HAVERHILL, Mass. — Miss S. Sprindziukaitė, J. Belsky, B. Jurkevičius, A. Musick, J. Za-vadskas, Mrs. M. Šilanskas.

NORWOOD, Mass. — Mrs. O. Razulevich, H. Valentinas, J. Paulousky, J. Avizinis, F. Zaranika, A. Venckus, Mrs. A. Šeštavickas.

BRIGHTON, Mass. — S. Ku-darauskas, V. Gedrimas, Mrs. A. Yonika.

STOUGHTON, Mass. — Mrs. A. Juknevičienė, Mrs. A. Ra-pmus, A. Hintendorf.

LOWELL, Mass. — Mrs. M. Matkevičienė, Mrs. U. Gudelu-sienė.

Širdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos vikiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANCIŠKONAI

Stasys ir Praksėda

Jakučiai,

gyveną 496 E. Broadway, So. Boston, Mass. liepos 30 d. šventė savo vedybinio gyven-i-mo 15 m. sukaktį.

Pranas ir Genovaitė

Razvadauskai,

jau kuris laikas yra išvykę iš So. Bostono ir leidžia atostogas gamtoj. Pradžioje viesėjo kal-nuose pas Nevierus, o dabar antra savaitė yra Mainie vals-tybė, Atlanto pakrasty.

A. a. Domicelė Genevičienė

gyv. 20 Poplar St., Boston, mirė savo namuose liepos 28 d. Buvo 64 m. Paliko vyrą, dvi dukteris, sūnų ir brolių.

Kaip nuvykti į Lietuvių die-ną Kennebunk Port, Me.?

Nėra abejonės, kad pats vyksi, nes norėsi dalyvauti Liurdo grotos pašventinime, T. R. Šakalio primicijose ir Lietuvių dienoje prie gra-žaus pamario. Ji bus rugpiū-čio 9 d.

Kas važiuoja iš pietų ir nori išvengti Bostono, tą miestą lengvai aplenkia pui-kiu 128 keliu, įvažiuodami į route 1, kuris veda per Port-smouth, N. H. Kas yra Bos-tone, išvažiuo a į kelią pro Summer Tunnel ir route C-1 Toliau route 1 iki Ports-mouth, N. H.

Toliau nuo Portsmouth i-ki Kennebunk Port, Maine—Maine turnpike (toll 35) iki Kennebunk Interchange,

paskui route 35 per Kenne-bunk miestą iki Pranciško-nų vienuolyno Kennebun-Port, Me. (5 mylios) arba kraščiu route 1 iki route 9, už 4 mylių dešinėje —Tėvų Pranciškonų vienuolynas.

Adv. A. Shallna,

išvykęs atostogų į Pocer-o kalnus Pensylvanijoje, rašo "Darbininko" redakcijai, kad vieta yra labai graži, primena jaunystės dienas ir teikia tik-rą poilsį.

Vladas Bajerčius ir Jonas Starškas ilgesnį laiką po cpe-racijos gulėjo ligoninė. Dabar iš ligoninės jau grįžo ir vaik-ščioja, bet tebėra dar ne visai pasveikę.

Prašo panaikinti negerą kvapą

South Bostono gyventojus atstovaujans Mass. senatorius John E. Povers, demokratas, senato mažumos vadas, įteikė Bostono miesto sveikatos ko-misionieriui dr. John H. Cau-ley raštą, kuriuo prašo ištirti priežastis, kodėl So. Bostone šiais metais jau kelis kartus iš įlankos pusės sklido labai blogi kvapai ir patvarkyti, kad tų kvapų daugiau nebūtų.

Parapijos mokykloje

įrengiami nauji kambariai. Taip pat mokyklos vadovybės rūpesčiu mokykla gavo simtą naujų stalių bei suoločių.

Ypatinga programa numatoma bendruomenės gegužinėje

kuri rengiama Romuvos par-ke Brocktone rugpiūčio 23 d. Jau sutiko dalyvauti J. Gai-delio vyrų choras. Po vasaros atostogų tai bus pirmas to choro pasirodymas. P. Mano-maitienė su sūnum pagriėš puikių dalykų akordeonu, o ra-šytojas A. Gustaitis, kaip vi-sada, linksmai nuteiks savo humoristinius elėraščiaius.

• Kun. Dr. J. Prunskis ski-ria 50 dol. dovanų "Vyties" platintojams, bet ne 25 dol., kaip buvo anksčiau paskelbta "Darb." Bostono žiniose.

• Raimundas Ivaška, Bos-tono Kolegijos studentas yra kartu ir Artilerijos Rezervo Karininkų Mokyklų. Jis dabar atlieka karo stovykloj karines pratybas artilerijos baterijos vado pareigose.

Raimundas Ivaška yra pla-čiai žinomų ponų Ivaškų sūnus, kurie turi So. Bostone gražiai vedamą baldų prekybą ir uo-liai dalyvauja lietuviškoj veik-loj. Ponia Ivaškie-nė vadovauja tautinių šokių šokėjų grupei, kuri Amerikoj yra ypatingai atsižymėjusi.

Visi Darbininko bostoniškiei skaitytojai, kurie nori paduoti žinių į Darbininką, prašom skambinti telefonu SO 8-8251

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWRI. 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

LIETUVIŲ DIENA ★ PIKNIKAS

1953 m.

Rugpiūčio
(AUGUST)

16

Sekmadienis

RUOŠIA TĖVAI PRANCIŠKONAI "DARBININKO" NAUDAI
LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE

340 Mitchell Avenue

Linden, New Jersey

ŠOKIAMS NUO 4 VAL. GROS PRANO SAROKO ORKESTRAS

Pikniko pradžia 1:00 val.

Programa prasideda 5:30 val.

Įėjimas įskaitant ir taksas 75 c.

Visi New Jersey, New Yorko bei plačių apylinkių lietuviai kviečiami paremti lietuvišką laikraštį

PROGRAMOJE:

- Dainos
- Šokiai
- Laimėjimai
- Skanūs užkandžiai